
**Revisornævnets
Årsberetning
2 0 1 3**

Revisornævnets

Årsberetning 2013

Afgivet i henhold til § 14 i bekendtgørelse nr. 125 af 4. februar 2014 om Revisornævnet

INDHOLD

Indhold

1. Formandens beretning for 2013	5
2. Nævnets kontaktoplysninger	6
3. Nævnets sammensætning i 2013	7
4. Værd at vide – nogle korte spørgsmål og svar	9
1. Hvem kan klage? ¹	9
2. Koster det noget at klage? ²	9
3. Hvem kan der klages over? ³	9
4. Hvad kan der klages over? ⁴	10
5. Gælder der en klagefrist? ⁵	10
6. Hvordan klages der? ⁶	10
7. Hvordan behandles sagen? ⁷	10
8. Hvad kan nævnets afgørelse gå ud på? ⁸	11
9. Hvornår kan nævnets afgørelse forventes?	12
10. Er det muligt at klage over nævnets afgørelse? ⁹	12
11. Hvor kan man læse mere?	12
5. Årets statistik	13
6. Nævnets praksis i beretningsperioden	16
6.1 Nævnets kompetence og reaktionsmuligheder	16
6.1.1 Personel kompetence	16
6.1.2 Saglig kompetence	16
6.1.3 International kompetence	16
6.2 Disciplinæransvaret	16
6.2.1 Ansvarsformer	16
6.2.2 Ansvarrets subjekter	16
6.2.3 Gerningsindhold	16
6.2.4 Ansvarsbetingelser	17
6.3 Påtaleret	17
6.3.1 Retlig interesse	18
6.3.2 Udøvelse af klagebeføjelse – repræsentation og succession	20
6.3.2 Forældelse	20
6.3.4 Klagens indhold og form	20
6.4 Erklæringsarbejde	20
6.4.1 Erklæringsafgivelse	21
6.4.2 Ikke udelukkende til hvergivers brug	23
6.4.3 Kompetencemangler	23
6.4.4 Kvalitetsmangler ved selve erklæringen	27
6.4.5 Kvalitetsmangler ved andre dele af revisors bistand	38
6.4.6 Adfærdsmangler	39
6.5 Revisortilsynet	39
6.5.1 Kompetence	39
6.5.2 Standardbøden ved virksomhedsansvar for mangler ved kvalitetsstyringssystem	40
6.5.3 Anvendelsesområdet for strafbortfald	42
6.5.4 Flere tilfælde til samtidig påkendelse og gentagelsesvirkning	42
6.5.5 Virksomhedsansvarets ophør	42
6.5.6 Kontrollanten indklages	42
6.6 Visse spørgsmål om strafskyld og strafudmåling	42
6.6.1 Bagatelgrænse	43

6.6.2 Gentagelsesvirkning	43
6.6.3 Frakendelse.....	43
6.6.4 Andre forhold af betydning for strafudmålingen	43
6.7 Visse sagsbehandlingsspørgsmål	44
6.8 Fuldbyrkelse	44
6.9 Domstolsprøvelse af Revisornævnets afgørelser	44

1. Formandens beretning for 2013

Hermed afgives beretning for Revisornævnet for 2013.

2013 har været et skelsættende år i Revisornævnet, idet tilgangen af nye sager oversteg alle tidligere år.

I alt modtog nævnet 188 sager, hvilket var en meget væsentlig stigning i forhold til 2012, hvor antallet var 106. Selv det hidtidige "rekordår", 2011, hvor nævnet modtog 132 sager, er således blevet væsentligt overgået.

I 2012 blev over halvdelen af klagerne indgivet af private. I 2013 tegner offentlige myndigheder, først og fremmest Revisortilsynet med 99 sager, sig for de fleste klager.

Nævnet har i 2013 afholdt 12 møder. Møderne afholdtes fortrinsvis i Københavns Byret.

Som omtalt i beretningen for 2012, side 4, har der siden 1. januar 2013 været et formandskab på i alt 5, ligesom også de øvrige medlemmer, herunder suppleanterne, har accepteret at yde en væsentlig større indsats med deltagelse i flere møder for at holde sagsbehandlingstiden nede. Nævnet opererer nu med en "dobbelt" møderække, således at der ved hvert møde så vidt muligt arbejdes i to nævnsafdelinger samtidig. Nævnet har således i 2013 afgjort 157 sager, hvilket er det højeste antal afgjorte sager nogensinde i nævnets levetid. Som man vil forstå har dette, med den oven for omtalte voldsomme tilgang af nye sager, ikke været tilstrækkeligt til at forhindre, at mængden af uafsluttede sager er vokset. Af de afgjorte 157 sager er 110 behandlet på nævnsmøde.

Nævnet har i 2013 pålagt bøder for et beløb på i alt 5.470.000 kr.

Henrik Bitsch

Formand

2. Nævnets kontaktoplysninger

Revisornævnet
Langelinie Alle 21
2100 København Ø

Telefon 35 29 10 87

Sekretariatets åbningstid: Hverdage fra kl. 10.00 – 14.00

Sekretariatet betjenes af:

Juridisk sekretær Kim Gabriel

Juridisk sekretær Stine Nielsen

Juridisk sekretær Jakob Ebbensgaard

Juridisk sekretær Bettina Bang Jakobsen

Juridisk sekretær Barbara Hoffmann Christensen

Fuldmægtig Louise I. G. Svendsen

Kontorfuldmægtig Sarah Stenberg Dam

Kontorfuldmægtig Merete Skovgaard Olsen

Nævnets hjemmeside: www.revisornævnet.dk

Nævnets e-mailadresse: revisor@revisornaevnet.dk

3. Nævnets sammensætning i 2013

Formandskab:

Formand: Landsdommer Henrik Bitsch

Næstformand: Dommer Lone Molsted

Næstformand: Dommer Karen Duus Mathiesen

Næstformand: Dommer Marianne Madsen

Næstformand: Dommer Grethe Jørgensen

Nævnet havde i løbet af 2013 følgende øvrige medlemmer:

Godkendte revisorer:

Statsautoriseret revisor Birgitte Schou Lassen, PwC

Statsautoriseret revisor Erik K. Nielsen, Beierholm Hobro

Statsautoriseret revisor Gunnar Tessin, Danrevision

Statsautoriseret revisor Jørn Haagensen, Jørn Haagensen statsautoriseret revisions-selskab

Statsautoriseret revisor Palle Badsted, Badsted Revision ApS

Statsautoriseret revisor Per Erik Johanessen, Deloitte

Statsautoriseret revisor Poul Erik Gram Olsen, EY (tidl. KPMG)

Statsautoriseret revisor Sten Lauritzen, Christensen Kjærulff

Registreret revisor Jeannette Mingon Olsen, PC Revision

Registreret revisor Lis Lindegaard, Piaster Revisorerne

Registreret revisor Mango Nielsen, Mango Nielsen ApS

Registreret revisor Per Godiksen, Per Godiksen Revision

Registreret revisor Peter Rose, Registreret revisionsvirksomhed Peter Rose

Registreret revisor Søren Loyola Bro Søndergaard, Hallerup & co.

Repræsentanter for regnskabsbrugerne:

Juridisk chef Anne Vibeke Gregersen, Arbejdsgiverne

Fhv. chef for virksomhedsrelationer Birthe Werner

Afdelingsdirektør Bo Dam Klausen, Nordea

Advokat Christian H. M. Mikaelson, Arbejdsgiverne

Konsulent Jacob Ravn, Dansk Industri

Financial Controller Jane Lauritsen Skov, ATP

Chefkonsulent Kristian Koktvedgaard, Dansk Industri

Erhvervsjuridisk fagchef Sven Petersen, Dansk Erhverv

Afdelingsdirektør Terese Dissing, Nordea Bank

Advokat Ulla Brandt, Dansk Erhverv

Chefkonsulent Ulla Lyk-Jensen, Dansk Industri

Vice President Vibeke Aggerholm, Carlsberg Breweries A/S

4. Værd at vide – nogle korte spørgsmål og svar

I oversigtsform gives her svar på 11 af de hyppigst forekommende spørgsmål.

Svarene er tænkt som en kortfattet information og kan derfor kun afspejle de vigtigste hovedregler.

I øvrigt henvises til afsnit 6 om nævnets praksis, som indeholder mere udførlige oplysninger.

1. Hvem kan klage?¹

Man kan kun klage, hvis man har en **anerkendelsesværdig interesse i at klage**.

Heri ligger først og fremmest, at klageren har været kunde hos revisor.

Hvis klageren ikke har været kunde, kan man kun klage, hvis man på anden måde er blevet berørt af det arbejde, som revisor har udført, navnlig ved at have disponeret i tillid til rigtigheden af det pågældende arbejde.

2. Koster det noget at klage?²

Det koster et **gebyr på 500 kr.** at klage til nævnet (kun enkelte myndigheder er fritaget). Gebyret kan indbetales til Danske Bank, reg. 3100 ktnr. 900 1743.

Man får gebyret tilbagebetalt, hvis man helt eller delvis får medhold i sin klage.

3. Hvem kan der klages over?³

Der kan kun klages over en **godkendt revisor, dvs. at revisor skal være statsautoriseret eller registreret revisor**.

Hvis revisor har været godkendt, men ikke længere er det (f. eks. fordi revisor har deponeret sin godkendelse), kan der alligevel klages, når klagen angår et arbejde, som er udført, mens revisor stadig havde sin godkendelse.

Private klagere (og de fleste myndigheder) kan ikke nøjes med at klage over revisionsvirksomheden. Klagen skal være rettet mod revisor personligt, og navnet på den pågældende revisor skal derfor altid fremgå af klagen.

4. *Hvad kan der klages over?*⁴

I almindelighed kan private klagere (og de fleste myndigheder) kun klage over en **erklæring**, som revisor har afgivet, og den bistand, som revisor har ydet i den forbindelse.

Hvis revisor ikke har afsluttet sit arbejde med at afgive en erklæring – f. eks. en revisionspåtegning på et regnskab – har nævnet ikke mulighed for at behandle en klage. Der kan derfor ikke klages over rene rådgivningsopgaver eller over bistand, som ikke har resulteret i, at revisor har afgivet en erklæring.

Nævnet kan aldrig tage stilling til rimeligheden af revisors honorar. Her henvises til Responsumudvalget i FSR.

5. *Gælder der en klagefrist?*⁵

Det er en betingelse for at få en klage behandlet, at den erklæring, som klagen angår, **ikke er 5 år gammel** eller mere på det tidspunkt, da nævnet modtager klagen.

6. *Hvordan klages der?*⁶

Klagen skal indgives skriftligt til revisor@revisornaevnet.dk eller til nævnets post-adresse og skal være **underskrevet** af klageren personligt (eller af dennes repræsentant). Indscannede klager med original underskrift godtages på lige fod med digital signatur.

Hvis klagen ikke er underskrevet, er nævnet afskåret fra at behandle sagen.

7. *Hvordan behandles sagen?*⁷

Inden nævnet kan tage stilling til sagen, skal hver af parterne have lejlighed til at fremkomme med sin beskrivelse af sagens forløb. Dette sker under sagens forberede-

delse, hvor hver af parterne har adgang til at afgive to indlæg og til at indsende de dokumenter, som parten ønsker, at nævnet skal tage i betragtning ved afgørelsen.

Enhver af parterne – dvs. både klager og den indklagede revisor – har endvidere ret til at møde personligt i nævnet og redegøre for sagen, inden nævnet træffer sin afgørelse. I så fald skal ønske herom indgives til nævnets sekretariat.

Hvis ingen af parterne har ønske om at komme personligt til stede i nævnet (mundtlig behandling), vil nævnet behandle sagen alene på grundlag af de foreliggende skriftlige oplysninger, der fremgår af de dokumenter og indlæg, som fra begge sider er indsendt til nævnet (skriftlig behandling).

Parterne har adgang til at lade sig repræsentere af f. eks. en advokat, men må i så fald selv afholde udgifterne hertil. Nævnet har ikke mulighed for at beskikke advokat for en part.

8. Hvad kan nævnets afgørelse gå ud på?⁸

Nævnet vil normalt ved sin afgørelse tage stilling til, om revisor har overholdt de regler, som gælder for udførelsen af den pågældende erklæringsopgave, og vil typisk bedømme, om revisor har handlet i overensstemmelse med god revisorskik.

Hvis nævnet finder, at der ikke er grundlag for kritik af revisors erklæringsarbejde, vil afgørelsen falde ud til **frifindelse** af revisor.

Finder nævnet derimod, at revisor ikke har overholdt de gældende regler, kan nævnet meddele revisor en **advarsel** eller pålægge revisor en **bøde**, som tilfalder statskassen.

I alvorlige tilfælde kan nævnet også **frakende** revisor godkendelsen (beskikkelsen som registreret eller statsautoriseret revisor).

Andre reaktionsmuligheder har nævnet ikke. Nævnet kan således navnlig ikke pålægge revisor at yde erstatning eller bestemme, at revisor har fortabt retten til honorar.

Nævnet kan aldrig tilkende den vindende part sagsomkostninger fra den tabende part i sagen. Parterne må derfor selv bære deres eventuelle udgifter til sagen, f. eks. rejseomkostninger til nævnet eller udgifter til advokat.

9. Hvornår kan nævnets afgørelse forventes?

Nævnets sagsbehandlingstid har i beretningsåret ligget på omkring et år.

10. Er det muligt at klage over nævnets afgørelse?⁹

Nævnet er den øverste administrative instans på området. Nævnet træffer derfor den endelige, administrative afgørelse i klagesagen, og det er ikke muligt at klage over denne afgørelse til nogen anden, administrativ myndighed.

Den part, der er utilfreds med en afgørelse, har dog altid adgang til at indbringe sagen for domstolene.

11. Hvor kan man læse mere?

De gældende regler for nævnets virksomhed kan læses på Revisornævnets hjemmeside, hvor revisorloven og den gældende bekendtgørelse om Revisornævnet kan findes under fanen "OM NÆVNET".

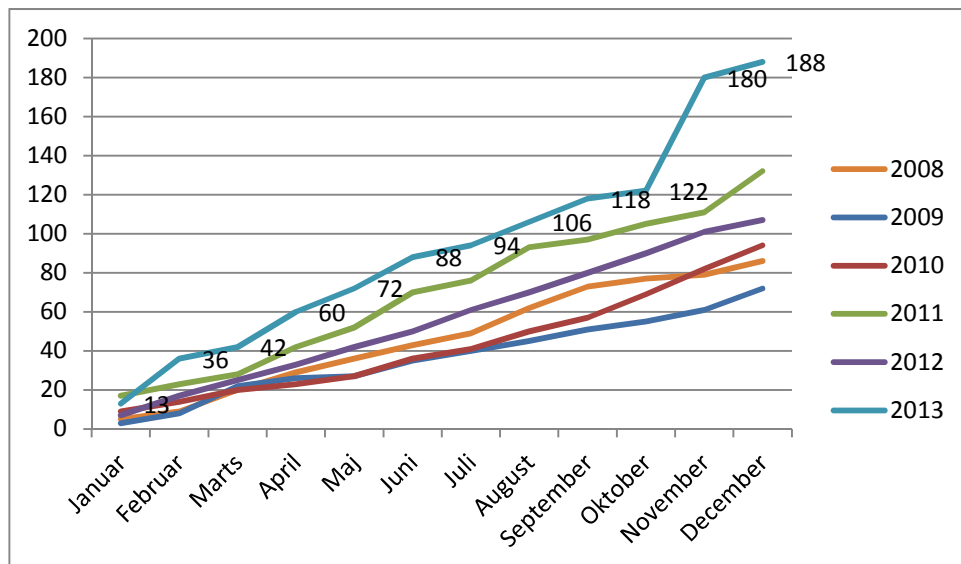
Noter:

"RL" henviser til revisorloven, medens "BKG" henviser til bekendtgørelsen om Revisornævnet.

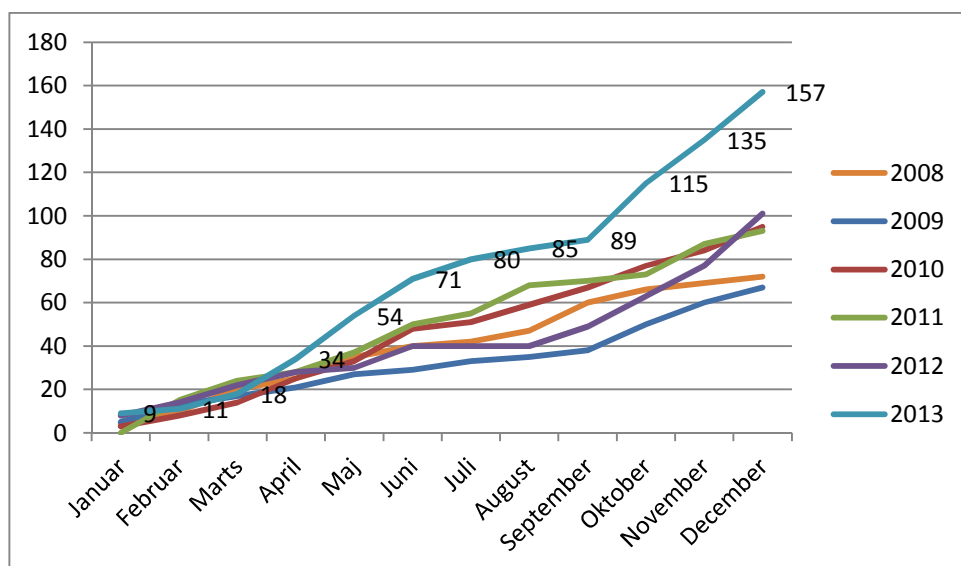
1. RL § 43, stk. 6.
2. RL § 43, stk. 7, BKG § 6, stk. 3, og § 13, stk. 3.
3. RL § 43, stk. 3, jf. § 44, stk. 1, jf. § 1, stk. 4, sammenholdt med § 43, stk. 4, og § 44, stk. 4, jf. § 1, stk. 5. Kun Revisortilsynet samt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan indklage en revisionsvirksomhed direkte, jf. RL § 43, stk. 5.
4. RL § 43, stk. 3, jf. § 1, stk. 2 og 3.
5. RL § 46.
6. BKG § 6, stk. 1.
7. BKG § 6, stk. 2, § § 9 -12.
8. RL § 44, stk. 1, 2 og 4.
9. BKG § 12, stk. 3.

5. Årets statistik

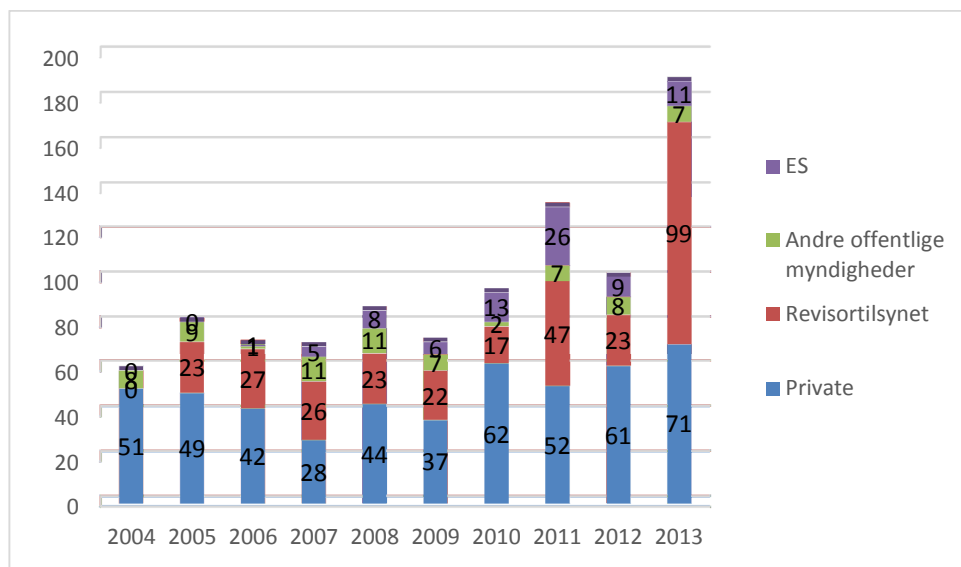
Indkomne sager totalt 2013

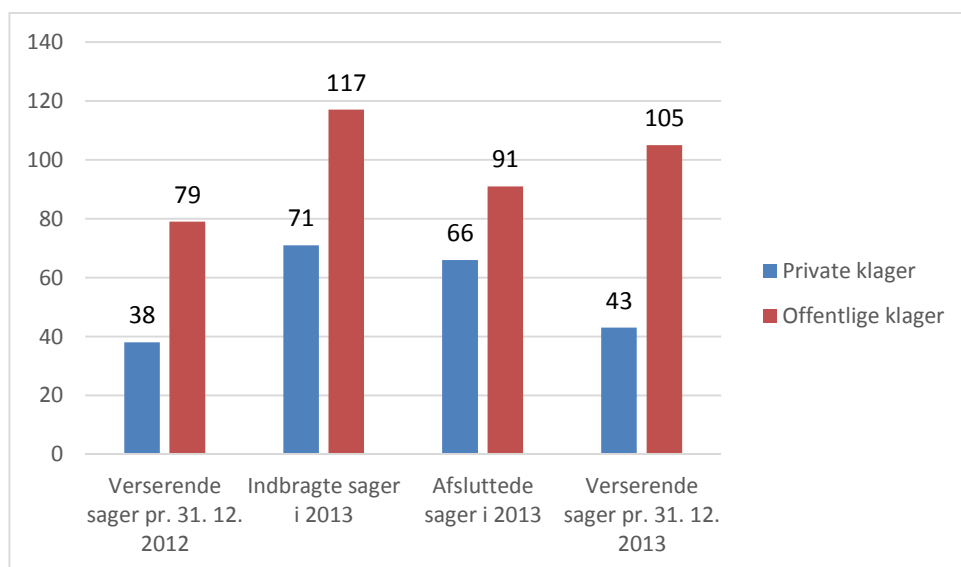
Afsluttede sager totalt 2013

Fordelingen af indkomne sager fra RT og ES ift. øvrige indkomne sager i perioden 2004 - 2013:

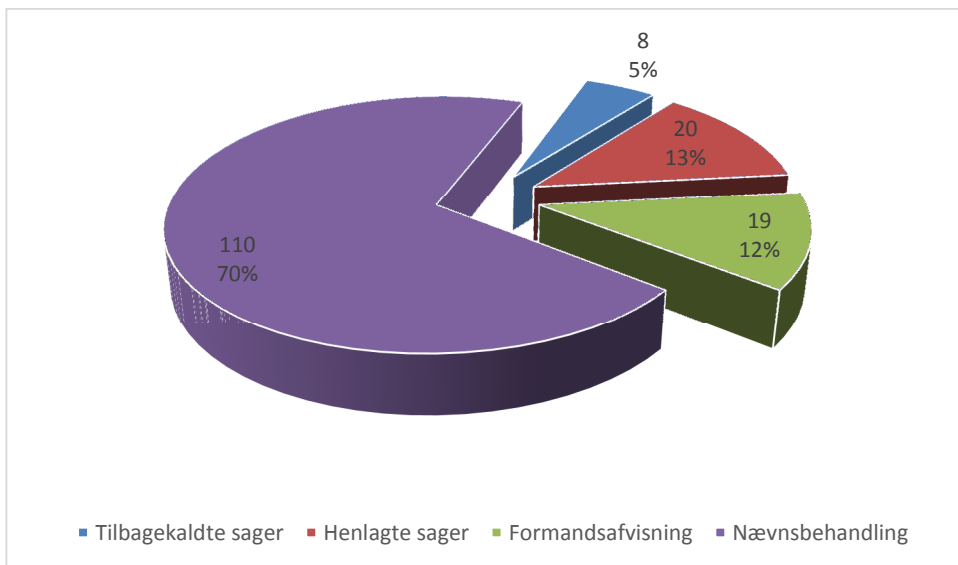

Udviklingen i sagsmængden i løbet af 2013:

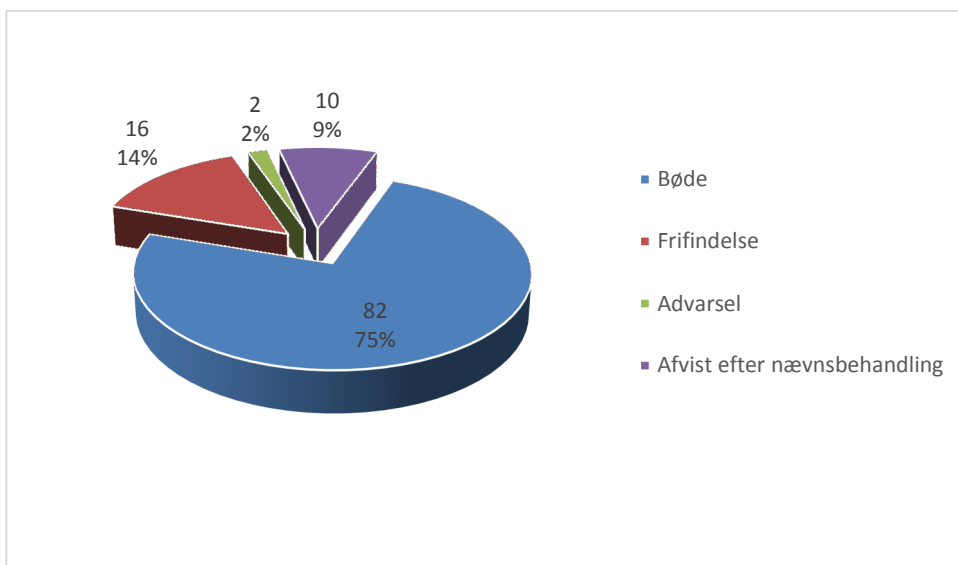

NB: Statistikken for 2012 er korrigeret.

Fordelingen af afsluttede sager i 2013:

Fordelingen på afgørelser i de nævnsbehandlede sager i 2013:

6. Nævnets praksis i beretningsperioden

I det følgende er gengivet referat af et antal af de kendelser, som nævnet har afsagt i 2013. Der henvises endvidere til tidligere årsberetninger.

6.1 Nævnets kompetence og reaktionsmuligheder

(Der henvises endvidere til beretningen for 2011 side 19–24 og 2012 side 16)

Revisornævnet kan både behandle klager over revisorer personligt og over revisionsvirksomheder. For den private klager er adgangen til at klage over en revisionsvirksomhed begrænset til at være accessorisk i forbindelse med en klage over revisor personligt.

6.1.1 Personel kompetence

Ingen sager i beretningsåret.

6.1.2 Saglig kompetence

Ingen sager i beretningsåret.

6.1.3 International kompetence

Ingen sager i beretningsåret.

6.2 Disciplinæransvaret

(Der henvises til beretningen for 2011 side 24-39 og 2012 side 16-17)

Ingen sager i beretningsåret.

6.2.1 Ansvarsformer

Ingen sager i beretningsåret.

6.2.2 Ansvarrets subjekter

Ingen sager i beretningsåret.

6.2.3 Gerningsindhold

6.2.3.3 Accessorisk virksomhedsansvar

Kendelse af 29. maj 2013 i sag 20/2012

Skat klagede over revisorerne A og B, samt disses revisionsvirksomhed. Klagen var forældet for så vidt angik regnskaber før 2006/2007. Såvel A som B havde afgivet blanke påtegninger på årsrapporterne, A for så vidt angik regnskabsåret 2006/2007 og B for så vidt angik regnskabsårene

2007/2008 til og med 2009/2010. Det var ubestridt, at selskabet D A/S's direktør og hovedaktionær i de relevante regnskabsår havde udbetalt tantieme til hovedaktionæren/direktøren for 2007 med 200.000 kr., 2008 med 267.000 kr., for 2009 med 300.000 kr. og for 2010 med 150.000 kr., ligesom der i de samme regnskabsår ikke var betalt skat af fri bil. Det fremgik af de indklagedes oplysninger til nævnet, at man i forbindelse med overtagelse af revisionen var opmærksomme på, at der forud var udbetalt tantie- me til hovedaktionær/direktør, samt at man – på trods af anmodning herom – aldrig modtog kopi af hovedaktionærens/direktørens personlige selvangi- velse for på den måde at få verificeret, at beløbet var opgivet til Skat som B-indkomst. Det lagdes til grund, at de indklagede ikke foretog sig yderlige- re vedrørende dette forhold og ej heller vedrørende spørgsmålet om fri bil, og at de indklagede var vidende om, at der hvert år udbetaltes betydelige beløb i tantieme til selskabets hovedaktionær og direktør. Nævnet fandt, at de indklagede i deres påtegninger burde have givet en supplerende oplys- ning om, at ledelsen kunne ifalde ansvar på grund af manglende afregning af skat. De indklagede pålagdes en bøde på hver 25.000 kr. Da klagen fra Skats side mod revisionsvirksomheden ikke var tilstrækkeligt konkretiseret, ligesom klager ikke havde anført nogen begrundelse for virksomhedens ac- cessoriske medansvar for de indklagede revisorers tilsidesættelse af god re- visorskik, frifandtes den indklagede revisionsvirksomhed.

6.2.4 Ansvarsbetingelser

(Der henvises til beretningen for 2011, side 34-38)

Ingen sager i beretningsåret.

6.3 Påtaleret

(Der henvises til beretningen for 2011, side 39-47, og 2012, side 17-19)

Kendelse af 18. december 2013 i sag 44/2012

Skat havde klaget over en revisor og den revisionsvirksomhed, som revisor var tilknyttet. Idet Skat ikke havde løftet bevisbyrden for, at revisor burde have taget forbehold i sin revisionspåtegning på årsrapporten for et ApS for fejl og usikkerheder omkring driftsomkostninger, skattetilsvaret og tilsvaret for merværdiafgift, fandt Revisornævnet ikke grundlag for at fastslå, at revisor burde have taget forbehold i medfør af erklæringsbekendtgørelsens § 6 og frifandt revisor. Da nævnet endvidere måtte lægge til grund, at omsæt- ningsafgift var betalt, fandtes revisor ikke at skulle have afgivet en supple- rende erklæring efter erklæringsbekendtgørelsens § 7 om et eventuelt le- delsesansvar. Revisor frifandtes derfor også for dette klagepunkt. Skat hav- de endvidere klaget over, at der ikke forelå revisionsprotokol vedrørende det udførte revisionsarbejde til årsrapporten, hvilket revisor erkendte. Revi- sornævnet udtalte: "Det fremgår af revisorlovens § 20, at revisor skal føre en revisionsprotokol i virksomheder, hvis regnskab skal revideres. Efter fast praksis skal revisionsprotokollen foreligge i skriftlig form, og der skal være en revisionsprotokol uanset, om revisionen udføres som følge af pligt hertil i medfør af lovkrav, eller om revisionen udføres som følge af frivillige aftaler

mellem en virksomhed og revisor." Med denne begrundelse blev revisor fundet skyldig i det rejste klagepunkt og pålagt en bøde på 15.000 kr. Skat havde tillige klaget over revisionsvirksomheden. Revisornævnet frifandt virksomheden med følgende begrundelse: "Det fremgår af revisorlovens § 43, stk. 5, at alene Revisortilsynet og Erhvervsstyrelsen kan indbringe en revisionsvirksomhed selvstændigt for Revisornævnet. Derimod kan en revisionsvirksomhed medinddrages i en sag for Revisornævnet. Dette accessoriske virksomhedsansvar er i revisorlovens § 44, stk. 4, 1. og 2. pkt., defineret som et "medansvar for tilsidesættelsen af revisors pligter". For så vidt klagen tillige vedrører den revisionsvirksomhed, B ApS, Statsautoriserede Revisorer, som revisor er tilknyttet, bemærkes, at Skat ikke har anført nogen argumentation til støtte for, at revisionsfirmaet som sådan bør ifalde et accessorisk ansvar i nærværende sag. Der findes således ikke grundlag for at pålægge revisionsvirksomheden et disciplinært medansvar for den tilsidesættelse af god revisorskik, som revisor er fundet skyldig i."

6.3.1 Retlig interesse

Kravet om retlig interesse hos klageren, som er en betingelse for adgangen til at klage, fremgår af revisorlovens § 43, stk. 6. Det indebærer, at klageren kun er berettiget til at få en klage behandlet, såfremt klageren er berørt af det forhold, der klages over på en sådan måde, at den pågældende har en anerkendelsesværdig grund til at klage. Der henvises også til afsnit 4, ovenfor. En række offentlige myndigheder, bl.a. Revisortilsynet, Skatteministeriet, og anklagemyndigheden, har efter revisorlovens § 43, stk. 6, direkte klageadgang.

Beslutning af 3. januar 2013 i sag 4/2012

Klager havde indgivet klage mod revisor vedrørende et regnskab for et selskab, der var trådt i likvidation, og i hvilket klager var eneste anpartshaver. Det var ikke klart, om klagen var fremsat af klager personligt eller som ejer/tidligere direktør for selskabet. Nævnet udtalte, at klienten sædvanligvis vil have en retlig interesse i at kunne klage over revisor, men da klienten i denne sag var et selskab, der var trådt i likvidation, og da boet ikke var indtrådt i klagen, måtte klagen anses for indgivet af klager personligt. Nævnet udtalte videre: "Det bliver herefter afgørende, om klager for sit eget vedkommende personligt – i egenskab af hovedanpartshaver – og eneste anpartshaver – i XX ApS i likvidation – er blevet berørt af det forhold, der klages over, på en sådan måde, at han kan siges at have en retlig interesse i at kunne klage over selskabets revisor.... Som sagen herefter på dette punkt foreligger oplyst, må det lægges til grund, at sagen drejer sig om, at klager er uenig i den af likvidator i XX ApS anlagte bedømmelse af ejerforholdene til de værdipapirer, som klager via bl.a. XX ApS i 2006 overførte til AA Ltd. således som denne bedømmelse er kommet til udtryk i efterfølgende årsrapporter for XX ApS i likvidation, hvilke årsrapporter er påtegnet af indklagede.

Dette spørgsmål må afgøres under behandlingen af de i sagen involverede boer (klages personlige konkursbo, XX ApS i likvidation og BB ApS under konkurs) og kan ikke begrunde en behandling ved Revisornævnet af en klage over revisor.

Det findes herefter ikke godtgjort, at klager personligt er således berørt af det forhold, der klages over eller har en anerkendelsesværdig anledning til at indgive klagen, at han har en retlig interesse i klagen. Klagen afvises derfor”.

Kendelse af 13. maj 2013 i sag 59/2012

Skat havde indklaget en revisionsvirksomhed for tilsidesættelse af god revisorskik ved i over 10 tilfælde ved stiftelse af selskaber at have medvirket til oprettelse af selskaberne på et reelt ikke eksisterende grundlag. Klagen mod revisionsvirksomheden blev afvist, idet nævnet bemærkede, at det fremgår af revisorlovens § 43, stk. 5, at det kun er Revisortilsynet og Erhvervsstyrelsen, der kan indbringe en revisionsvirksomhed selvstændigt for Revisornævnet – end ikke øvrige myndigheder, herunder Skat, der er fritaget fra kravet om at skulle have en retlig interesse i en klage, kan indklage en revisionsvirksomhed direkte for nævnet.

Vedrørende det accessoriske virksomhedsansvar anførte nævnet, at "Derimod kan en revisionsvirksomhed medinddrages som part i en sag for Revisornævnet. Dette accessoriske virksomhedsansvar er i revisorlovens § 44, stk. 4, 1. og 2. pkt., defineret som et "medansvar for tilsidesættelsen af revisors pligter," jf. omtalen i Revisornævnets årsberetning 2010 side 30 og 31. Heraf følger, at dette ansvar er betinget af, at der også statueres ansvar for indklagede personligt. Endvidere følger det af fast praksis i nævnet, at klager skal kunne bevise, at virksomheden som sådan har medvirket til, at god revisorskik er tilsidesat, og det er således ikke tilstrækkeligt blot at anføre – som i denne sag i forbindelse med overskriften i klageskrivelsen - virksomhedens navn. I denne sag har klager ikke formuleret en konkret klage over virksomheden, ligesom klager ikke har anført nogen begrundelse for virksomhedens medansvar for den indklagede revisors tilsidesættelse af god revisorskik. Herefter, og idet det i øvrigt ikke er godtgjort af klager, at revisionsvirksomheden har et medansvar for den skete overtrædelse, frifindes den indklagede revisionsvirksomhed". Revisor personligt fik en bøde på 200.000 kr., se under punkt 6.4.4.1.

Kendelse af 11. oktober 2013 i sag 95/2012

B ApS under konkurs klagede i november 2012 over revisor. Revisornævnet havde ved kendelse af den 31. august 2011 i sag nr. 39/2010 fundet, at indklagede ved at afgive vurderingsberetning i forbindelse med stiftelsen af A ApS (senere B ApS), samtidig med at han var direktør for det stiftede selskabs ejer, F ApS, handlede i strid med revisorlovens § 24, stk. 1 og stk. 2, samt uafhængighedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, og at indklagedes erklæring på vurderingsberetningen ikke overholdt erklæringsbekendtgørelsens § 14, stk. 1-5, og § 15, stk. 1, hvorved han handlede i strid med god revisorskik. Revisornævnet havde i kendelsen taget stilling til de i denne sag anførte klagepunkter, hvorfor klagen afvises.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 2/2012

Klager havde købt aktier i et A/S og klagede over A/S' revisors påtegning på selskabets årsrapport. Indklagede påstod klagen afvist under henvisning til, at klager ikke havde retlig interesse i klagen, subsidiært at klager havde udvist passivitet. Klagen var indgivet ca. 3 år og 8 måneder efter erklæring-

gens afgivelse. Revisornævnet tog ikke indklagedes afvisningspåstand til følge, idet klager som aktionær havde en retlig interesse i at klage over selskabets revisor, og idet klager ikke kunne anses for at have frafaldet at klage på grund af passivitet. Efter de fremlagte beviser fandt nævnet det godtgjort, at revisor burde have været bekendt med et tillæg til en lejekontrakt, der ikke var taget højde for i årsrapporten, og at revisor derfor burde have været bekendt med, at årsrapporten var behæftet med fejl og mangler og taget forbehold herom i sin påtegning. Ved desuagtet at have forsynet årsrapporten med en blank revisionspåtegning, havde revisor overtrådt den dagældende erklæringsbekendtgørelse § 6, stk. 1, nr. 4. Nævnet fandt, at det forbehold, som revisor burde have taget, ikke var af så afgørende betydning, at revisor burde have opfordret generalforsamlingen til at forkaste årsberetningen, og revisor havde derfor ikke tilsidesat den dagældende erklæringsbekendtgørelse § 6, stk. 4. Revisor blev frifundet for yderligere et klagepunkt, som angik ledelsens indregning af et skatteaktiv, idet det ikke var godtgjort, at dette burde have givet revisor anledning til at afgive en afkræftende konklusion. Revisor blev pålagt en bøde på 20.000 kr.

6.3.2 Udøvelse af klagebeføjelse – repræsentation og succession

(Der henvises til beretningen for 2011, side 43)

Ingen sager i beretningsperioden.

6.3.3 Forældelse

Ingen sager i beretningsperioden.

(Der henvises til beretningen for 2011, side 44)

6.3.4 Klagens indhold og form

(Der henvises til beretningen for 2011, side 45-47, og 2012, side 18-19)

Ingen sager i beretningsperioden.

6.4 Erklæringsarbejde

(Der henvises til beretningen for 2011, side 47-83 og 2012, side 19-26)

Det følger af revisorlovens § 1, stk. 2, at loven vedrører revisors afgivelse af revisionspåtegninger og andre erklæringer "med sikkerhed." Det, der kan klages over, er således "erklæringsafgivelse". Det skal bemærkes, at Revisornævnet ved afgørelsen af, om en revisor har afgivet erklæring, fortolker dette begreb relativt bredt, så det omfatter "hele processen fra opdragets givelse over de enkelte undersøgelser til den endelige erklæring" (jf. betænkning 1411/ 2002 om Revisorlovgivning s. 66).

Dette indebærer, at Revisornævnet efter omstændighederne anser sig for kompetent til at tage stilling til eksempelvis en mulig tilsidesættelse af revisors tavshedspligt, såfremt denne tilsidesættelse sker i forbindelse med erklæringsarbejde.

6.4.1 Erklæringsafgivelse

(Der henvises til beretningen for 2011, side 49-53)

Kendelse af 23. maj 2013 i sag 5/2012

K kommune klagede over revisor R, der havde revideret årsregnskaber for en selvejende institution D med botilbud til psykiatriske patienter. D var undergivet K's tilsyn i henhold til serviceloven. Klagen vedrørte årsrapporterne for 2008, 2009 og 2010. R påpegede i revisionsprotokollen til årsrapporten for 2008, at der var visse uregelmæssigheder i D's drift, bl.a. var der foretaget kontanthævninger for hvilke, der ikke forelå tilstrækkelig dokumentation. R anførte, at der i fremtiden var behov for en bedre styring af diverse konti. I revisionsprotokollen til årsrapporten for 2009 påpegede R nogle af de samme problemer, og gjorde yderligere opmærksom på, at der var afholdt for store lønudgifter og opkrævet for lidt betaling på visse områder. Tilsvarende gjorde sig gældende i revisionsprotokollen til årsrapporten for 2010. I efteråret 2011 foretog K et uanmeldt tilsyn på D. Dette førte til inddragelse af D's godkendelse. Der konstateredes en række tilfælde af sammenblanding af D's økonomi med den ansatte ledelses, herunder var en række udgifter afholdt af D, selvom de ikke vedrørte D. Ligeledes havde D af et medlem af ledelsen lejet en såkaldt udslusningslejlighed, der gennem flere år ikke blev benyttet. K gjorde gældende bl.a., at R burde have undladt at godkende årsrapporterne for 2008, 2009 og 2010 og burde have opdaget, at private udgifter uden relation til D blev betalt af D. R var også revisor for et af ledelsen ejet selskab, der kontraherede med D, og burde have været ekstra opmærksom på grund af personsammenfaldet. R anførte bl.a. vedrørende årsrapporterne, at disse var sendt til K. R erkendte at have overset, at visse private udgifter var betalt af D, men anførte, at behørig stikprøver var foretaget. Nævnet lagde til grund, at stikprøver var udført i overensstemmelse med gældende RS, og at den omstændighed, at en fejl ikke opdages, herefter ikke nødvendigvis er udtryk for, at der handlet i strid med god revisorskik. Nævnet anførte særligt vedrørende årsrapporterne, at K ikke havde benyttet sig af sin hjemmel til at stille særlige krav til disse. R blev herefter frifundet.

Beslutning af 14. juni 2013 i sag 9/2012

Klagen omhandlede alene klagers selvangivelse. Det fremgik af oplysningerne i sagen, at indklagede havde foretaget indberetning af selvangivelsen for klager via internettet. Da det ikke var dokumenteret, at indklagede i denne forbindelse havde afgivet en erklæring som omhandlet i revisorlovens § 1, stk. 2 eller 3, eller at indberetningen var sket i sammenhæng med andet erklæringsarbejde, var nævnet ikke kompetent til at behandle klagen, hvorfor klagen afvistes.

Kendelse af 10. oktober 2013 i sag 4/2013

Interessenterne i et interessentskab var blevet uenige om en række økonomiske transaktioner og fremgangsmåde i forbindelse med salg af ejerlejligheder og opgørelse af formuen mv. Den ene interessent, klager, overtog den anden interessents del, men forud for denne løsning afgav den indkla-

gede revisor udkast til årsrapporter for interessentskabet for årene 2008, 2009, 2010 og første halvdel af 2011. Udkast blev sendt til interessenterne, der havde bemærkninger, hvorefter der blev fremsendt korrigerede udkast. Ingen af udkastene blev på noget tidspunkt underskrevet af interessenterne. Det fremgik af mails, at indklagede havde sendt årsrapporterne som udkast. Indklagede havde dog underskrevet 1. udkast for årene 2008/2009, men disse udkast blev afløst af ændrede, ikke underskrevne udkast. På den baggrund fandt nævnet ikke, at indklagede havde afgivet reviewerklæringer, hvorfor sagen blev afvist med henvisning til nævnets faste praksis om, at nævnet alene er kompetent til at behandle en klage over mangler ved arbejdets indhold og form, når erklæringsprocessen er afsluttet med en erklæring.

Beslutning af 10. oktober 2013 i sag 65/2012

En bobestyrer i et privatskiftet bo havde indgivet klage over revisors langsomme sagsbehandling i forbindelse med assistance ved udfærdigelse af åbningsstatus, selvangivelse, boopgørelse og fordelingsnøgle. Klagen blev afvist, idet den indklagede ikke havde afgivet nogen erklæringer, hvorfor klagen ikke var omfattet af nævnets saglige kompetence, jf. revisorlovens § 43, stk. 3, jf. § 1, stk. 2 og 3.

Beslutning af 23. oktober 2013 i sag 36/2012

Klager havde i sin klageskrivelse anført, at klagen drejede sig om årsopgørelser for 2 år. Det fremgik ikke, at revisor skulle have påtaget sig erklæringsarbejde vedrørende klagers årsopgørelser for disse år, hvorfor nævnet ikke var kompetent til at behandle klagen, som afvistes.

Kendelse af 18. november 2013 i sag 18/2013

Revisor havde afgivet en erklæring på en årsrapport for en privat person, hvor det af overskriften fremgik "revisorerklæring", og hvor det af erklæringen fremgik, at revisor ikke havde foretaget revision eller review af årsrapporten og derfor ikke udtrykte nogen grad af sikkerhed om skatteregnskabet eller de regnskabsmæssige oplysninger, og hvor det på forsiden af årsrapporten fremgik, at "Årsrapporten er udarbejdet kun til hvervgiverens eget brug." Skat, der var i besiddelse af årsrapporten, klagede til nævnet over indklagedes opgørelse af aktiver og passiver, idet der havde fundet væsentlige korrektioner sted efterfølgende. Nævnet fandt, at revisors erklæring, der var omfattet af revisorlovens § 1, stk. 3, var afgivet også til andre end hvervgiver, idet revisor måtte have indset den mulighed, at hvervgiver ville bruge årsrapporten til sin selvangivelse, hvorfor nævnet tog klagen under realitetsbehandling. Revisor blev frifundet, idet Skat ikke havde bevist, at indklagede på tidspunktet for afgivelse af sin erklæring havde anden viden end den, der fremgik af årsrapporten, ligesom det blev lagt til grund, at revisor ikke selvstændigt havde pligt til over for Skat at foretage korrektioner efterfølgende.

Beslutning af 18. december 2013 i sag 96/2012

Revisor var indbragt for Revisornævnet, idet klagen dels angik revisors rådgivning i forbindelse med klagers omdannelse af sin personligt ejede virksomhed til et anpartsselskab, dels spørgsmål om fradrag på klagers selvan-

givelse. Det fremgik ikke af sagen, hvilken selvangivelse klagen angik, eller om revisor i den forbindelse skulle have afgivet en erklæring, som var omfattet af revisorlovens § 1, stk. 2. Da Revisornævnets kompetence er begrænset til klager over, at en revisor ved udførelsen af opgaver efter revisorlovens § 1, stk. 2 og 3, har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører, kunne nævnet ikke tage klagepunkterne under behandling, hvorfor klagers påstand om afvisning blev taget til følge.

Beslutning af 18. december 2013 i sag 90/2012

En kommune ydede tilskud til en privat institution og førte tilsyn med institutionen. Kommunen havde klaget over, at revisor, som havde afgivet revisionspåtegning på institutionens årsrapport, ved ikke efter erklæringsafgivelsen at ville besvare en række spørgsmål fra kommunen, havde tilsidesat en forpligtelse i henhold til § 26, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1580 af 16. december 2010. Nævnet afviste klagen, idet nævnet anførte blandt andet: "Nævnet finder, at § 26, stk. 2, i bekendtgørelsen skal forstås således, at revisor under udførelsen af sin revision er forpligtet til at efterkomme de krav, som kommunen måtte stille til udførelsen af revisionen. Klagen retter sig derimod mod revisors manglende efterkommelse af krav, som kommunen har fremsat, efter at revisor har afsluttet sin revision. De af kommunen fremsatte krav kan derfor efter nævnets opfattelse ikke fremsættes med hjemmel i bekendtgørelsens § 26, stk. 2, og efterkommelse af kravene er således ikke en forpligtelse, der påhviler revisor i forbindelse med hans erklæringsafgivelse eller påhviler ham nu. Klagen over, at revisor ikke har besvaret kommunens spørgsmål, er derfor ikke omfattet af Revisornævnets kompetence."

6.4.2 Ikke udelukkende til hvervgivers brug

(Der henvises til beretningen for 2011, side 53)

6.4.3 Kompetencemangler

6.4.3.1 Mangler ved registreringen i Revireg

(Der henvises til beretningen for 2011, side 55–61 og 2012, side 20)

Kendelse af 11. juli 2013 i sag 61/2010

Erhvervsstyrelsen havde klaget over, at revisor havde afgivet en række revisionspåtegninger i perioden fra den 27. januar 2010 til den 3. maj 2010 gennem en revisionsvirksomhed, der ikke var registreret i Revireg. Registreringen skete efterfølgende i forbindelse med Erhvervsstyrelsens henvendelse til revisor. Revisor anførte, at han havde kontaktet styrelsen, da han skulle generhverve sin registrering, idet han ønskede at drive virksomhed i et SMBA, og han havde fulgt de instrukser, han fik. Han troede, at alt var i orden, og blev bekræftet heri af en skrivelse fra styrelsen af 15. marts 2010, hvori styrelsen informerede om en ny Revireg bekendtgørelse, der trådte i kraft samme dato, og bl.a. skrev, at "Styrelsen er allerede i besiddelse af oplysninger om den revisionsvirksomhed, som du er tilknyttet...". Erhvervsstyrelsen henholdt sig til, at det omhandlede brev af 15. marts

2010 var et informationsbrev, der blev udsendt til alle godkendte revisorer, og at der ikke forelå omstændigheder, der kunne berettige til, at revisor ikke havde overholdt revisorloven i forbindelse med afgivelse af revisionspåtegninger. Nævnet fandt revisor skyldig i den rejste klage og udtalte, at det følger af bekendtgørelsen om Revireg § 3, at det påhviler en revisionsvirksomheds øverste ledelse at registrere oplysningerne efter bekendtgørelsens § 2, at revisor var øverste ansvarlige i virksomheden, og at det – over for den erklærende revisors ansvar for behørig registrering i Revireg – ikke fandtes at kunne tillægges betydning, at revisor efter det af ham oplyste havde henvendt sig til Erhvervsstyrelsen om vejledning med hensyn til registrering af sin virksomhed, eller at styrelsen i skrivelse af 15. marts 2010 havde oplyst at være i besiddelse af oplysninger om den revisionsvirksomhed, som revisor "er tilknyttet".

Klagen blev behandlet sammen med en klage over revisionsvirksomheden og revisor fra RT vedrørende utilstrækkelig anvendelse af kvalitetsstyrings-systemet og erklæringsfejl. Revisionsvirksomheden blev frifundet, mens revisor personligt blev fundet skyldig i overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen ved at have afgivet en på flere punkter mangelfuld revisionspåtegning på årsrapporten for et selskab. Revisor blev for begge forhold og med henvisning til princippet i straffelovens § 88 anset med en bøde på 100.000 kr.

Sagen er indbragt for domstolene.

(Se også kendelse af 18. oktober 2013 i sag 26/2010, som er refereret nedenfor under punkt 6.4.4)

6.4.3.2 Inhabilitet

(Der henvises til beretningen for 2011, side 61-65, og 2012, side 20-21)

Efter nævnets praksis er udgangspunktet for sanktionsfastsættelsen fortsat en bøde på 100.000 kr., dog på 150.000 kr., når erklæringen angår et børsnoteret selskab. Dette sanktionsniveau afspejler, at inhabilitet er et brud på selve revisorstandens "adelsmærke" som offentlighedens tillidsrepræsentant, uafhængigheden.

I beretningsperioden har nævnet behandlet følgende sager vedrørende inhabilitet:

Kendelser af 10. april 2013 i sagerne 125/2011, 126/2011 og 127/2011

Erhvervsstyrelsen havde klaget over 3 revisorer for at have deltaget i såkaldt "trekantsrevision" i strid med principalt uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, og subsidiært § 1, stk. 1.

Revisorerne blev frifundet. Nævnet udtalte (begrundelsen er i det væsentlige enslydende i de 3 kendelser):

"Nævnet finder ikke, at krydsende revision, der i uafhængighedsvejledningen er defineret som det forhold, at to revisorer reviderer hinandens regn-

skaber, efter ordlyden kan fortolkes således udvidende, at den i nærværende sag omhandlede "trekantsrevision" falder ind under det absolutte forbud i § 2, stk. 1, nr. 4, sidste pkt. Det bemærkes herved, at krydsende revision indebærer, at det uden videre kan lægges til grund, at revisorerne er vidende om, at de reviderer hinandens selskaber.

For så vidt angår spørgsmålet, om en såkaldt "trekantsrevision" – som anført af klager - i sig selv medfører en særlig forretningsmæssig forbindelse i strid med uafhængighedsbekendtgørelsen mellem de tre revisorer, bemærker nævnet, at det ikke kan udelukkes, at det forhold, at flere revisorer i en lukket kreds reviderer hinandens selskaber, kan være i strid med uafhængighedsreglerne, men det må efter nævnets opfattelse som minimum forudsættes, at de pågældende revisorer er vidende om, at de reviderer hinandens regnskaber.

Nævnet finder imidlertid ikke, at klager har godtgjort, at indklagede, der benyttede registreret revisor AA, havde nogen viden om, at registreret revisor BB, hvis selskaber indklagede var revisor for, var revisor for registreret revisor AAs revisionsvirksomhed - eller at indklagede burde have været opmærksom herpå. Det forhold, at indklagede i forbindelse med sin tiltræden som revisor for BBs selskaber ved en fejl ikke rettede henvendelse til fratrædende revisor, registreret revisor AA, kan ikke ændre denne bevisbedømmelse. Nævnet finder det ej heller godtgjort, at de tre revisors revisions af hinandens selskaber indebar andet end en almindelig forretningsmæssig forbindelse. Nævnet lægger herved til grund, således som anført af indklagede, at der ikke bestod noget økonomisk eller kommercielt samarbejde mellem revisorerne i øvrigt, eller at de havde private relationer.

Klager har subsidiært henvist til, at "trekantsrevisionen" er en overtrædelse af uafhængighedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, hvorefter en revisor ikke må udføre opgaver, som omhandlet i revisorlovens § 1, stk. 2, når der foreligger trusler, der kan vække tvivl om revisors uafhængighed hos en velinformeret tredjemand.

Ud fra samme betragtninger som ovenfor anført finder nævnet ikke, at det forhold, at indklagede har været en del af den såkaldte "trekantsrevision" sammen med registreret revisor BB og registreret revisor AA i sig selv er en overtrædelse af den generelle bestemmelse i uafhængighedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

..."

Kendelse af 17. april 2013 i sag 116/2011

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen klagede over, at revisor R havde tilsidesat uafhængighedsbekendtgørelsen ved at revidere regnskaber for 5 anparts-selskaber, i hvilke R's kompagnon G i revisionsvirksomheden F, var medlem af ledelsen. Nævnet udtalte, at R ikke lovligt ville have kunnet revidere regnskaberne, hvis R selv havde været med i ledelsen. Nævnet fandt, at der forelå en overtrædelse af revisorlovens § 24, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 6, nr.3, idet det for en velinformeret tredjemand måtte fremstå som tvivlsomt, om R ved revisionen af de 5 anpartsselskaber besad den fornødne uafhængighed. Den omstændighed, at G efter det oplyste alene

var passiv medejer af F, kunne ikke føre til et andet resultat. R pålagdes en bøde på 100.000 kr., idet nævnet lagde vægt på, at inhabilitet er et brud på et fundamentalt krav til revisor.

Kendelser af 10. oktober 2013 i sagerne 9/2013 og 10/2013

De indklagede var ansat i et revisionsinteressentskab I/S, hvor den ene interessent ejede og havde en stemmeandel på 55 %. Denne interessent, der ikke deltog aktivt i den daglige ledelse i revisionsvirksomheden, var gift og samlevende med A, der var direktør og bestyrelsesmedlem i 4 selskaber, da de indklagede afgav revisionspåtegninger på selskabernes årsrapporter. Ægtefællen var endvidere tilknyttet revisionsinteressentskabet som pr-konsulent, men ikke ansat i revisionsinteressentskabet. Nævnet fandt henset til, at interessenten i revisionsinteressentskabet faktisk var indehaver af den største stemmeandel, interessentens mulighed for at føre tilsyn og kontrol med revisionsinteressentskabets revisorer, herunder de indklagede, sammenholdt med dennes familiemæssige bånd til direktør og bestyrelsesmedlemmet i klientvirksomhederne, at de indklagede var inhabile, og at det ikke var muligt at opstille sikkerhedsforanstaltninger, der kunne nedbringe denne trussel, jf. revisorlovens 24, stk. 2, jf. stk. 1, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1, jf. § 1, stk. 1. Med henvisning til, at inhabilitet er et alvorligt brud på et grundlæggende og fundamentalt princip for en godkendt revisor, blev bøden til hver af de indklagede fastsat til 100.000 kr.

6.4.3.3 Krydsrevision

(Der henvises til beretningen for 2011, side 65-67, og 2012, side 21-22)

Kendelse af 3. april 2013 i sag 52/2010 og kendelse af 5. april 2013 i sag 53/2010

Revisor A havde afgivet revisorerklæringer på årsrapporterne for to selskaber, hvori revisor B var henholdsvis direktør og bestyrelsesmedlem i tidsmæssig sammenhæng med, at revisor B afgav revisorerklæring for en revisionsvirksomhed, hvor revisor A var bestyrelsesmedlem. Revisortilsynet anførte, at selv om de omhandlede selskaber ikke alle udførte revisionsopgaver, var der tale om en overtrædelse af bestemmelsen om krydsende revision, jf. revisorlovens § 24, stk. 3, jf. § 2, stk. 1, nr. 4, i uafhængighedsbekendtgørelsen. Nævnet tiltrådte dette. I overensstemmelse med fast praksis fastsattes bøden for begge de indklagede til 150.000 kr.

Kendelser af 14. maj 2013 i sagerne 130 og 131/2011

Revisor A havde afgivet revisionspåtegning på 3 årsrapporter for revisionsvirksomhed X samt dets moderselskab, hvori revisor B var direktør, samtidig med at revisor B havde revideret og afgivet revisionspåtegning på 3 årsrapporter for revisionsvirksomhed Y, hvor revisor A var direktør. Begge revisorer blev for overtrædelse af revisorlovens § 24, stk. 2, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4 (krydsrevision) anset med en bøde på 150.000 kr. Nævnet tillagde det herved vægt, at der var tale om gentagne tilfælde af krydsrevision.

Kendelser af 28. maj 2013 i sagerne 7/2012 og 8/2012

Revisor A reviderede årsrapporten for et revisionselskab, hvor revisor B var medlem af bestyrelsen, samtidig med, at revisor B reviderede årsrapporten for revisor A's revisionselskab. Revisor B var uden indflydelse i øvrigt og var alene medlem af bestyrelsen for at kunne være med på generalforsamlingen, hvilket der var afgivet erklæring om. Revisornævnet fandt, at de to indklagede havde overtrådt revisorlovens § 24, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, og bemærkede, at efter denne bestemmelse er krydsende revision aldrig tilladt, hvorfor oplysningerne om revisor B's rolle som bestyrelsesmedlem ikke kunne føre til andet resultat. Begge de indklagede pålagdes en bøde på 150.000 kr.

Kendelse af 29. maj 2013 i sag 129/2011

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen havde indbragt revisor for nævnet for krydsende revision, for ikke at opfylde kriterierne om uafhængighed og for at have afgivet erklæringer gennem en revisionsvirksomhed uden at være tilknyttet virksomheden i Revireg. Indklagede havde afgivet revisionspåtegning på årsrapporterne for HR ApS for 2007-2010 og på årsrapporterne for M ApS for 2007-2010, mens direktøren for disse selskaber, der ligeledes var revisor, havde afgivet revisionspåtegning på årsrapporterne for FB ApS for 2009 og 2010, hvor indklagede var direktør. Nævnet fandt, at der var sket krydsende revision, og at revisor derved havde overtrådt uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, hvorefter krydsende revision aldrig er tilladt.

Revisor havde endvidere afgivet revisionspåtegninger gennem HR ApS i årene 2009-2011 uden at være tilknyttet denne virksomhed i Revireg. Ved at afgive revisionserklæringer gennem HR ApS i en periode på tre år samtidig med, at revisor reviderede årsrapporterne for HR ApS, havde revisor overtrådt revisorlovens bestemmelser om uafhængighed. Nævnet fandt herved, at revisor havde haft en økonomisk interesse i HR ApS, jf. revisorlovens § 24, stk. 1, jf. uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4, når revisor benyttede denne virksomhed til at afgive erklæringer igennem.

Da revisor i perioden 2009-2011 ikke havde været tilknyttet HR ApS i Revireg, fandt nævnet, at revisor ved at afgive revisionspåtegningerne på en række årsrapporter gennem HR ApS havde overtrådt revisorlovens § 16, stk. 2, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, jf. bekendtgørelse om register over godkendte revisionsvirksomheder og over godkendte revisorer § 1, stk. 2.

Nævnet pålagde revisor en bøde på 175.000 kr.

6.4.4 Kvalitetsmangler ved selve erklæringen

(Der henvises til beretningen for 2011, side 67-71, og 2012, side 22-23)

Kendelse af 4. marts 2013 i sag 10/2012

Erhvervsstyrelsen havde klaget over en revisor, som på 2 årsrapporter havde afgivet revisionspåtegninger med forbehold for værdiansættelsen af selskabets pantebrevsportefølje med bemærkning: "Vi har som følge af den

aktuelle finansielle situation i samfundet - og markedet for pantebrevshandel - (i den ene påtegning) ikke kunnet opnå tilstrækkelig revisionsbevis for værdiansættelsen af pantebrevene, herunder den samlede tabsrisiko". I revisionspåtegningen på det ene selskabs årsrapport fremgik det videre, at "Som det fremgår af ledelsesberetningen og noterne er der betydelig usikkerhed om selskabets evne til at fortsætte driften...Vi tager derfor forbehold for selskabets fortsatte drift". Erhvervsstyrelsen gjorde gældende, at der for det ene selskabs vedkommende burde være afgivet en revisionspåtegning uden konklusion, idet forbeholdet for værdiansættelsen af pantebrevsporteføljen, der udgjorde 94 % af balancesummen, måtte anses for gennemgribende, og at der for det andet selskabs vedkommende - henset til den finansielle stilling - burde være afgivet en afkræftende konklusion. Revisornævnet fandt - som også erkendt af revisor - at der som anført af Erhvervsstyrelsen burde være afgivet en revisionspåtegning uden forbehold på det ene selskabs årsrapport og påtegning med en afkræftende konklusion på årsrapporten for det andet selskab. For overtrædelsen af erklæringsbekendtgørelsens § 5, stk. 5, pålagdes revisor - der tidligere ved nævnet var pålagt bøder på henholdsvis 150.000 kr. og 50.000 kr. for en række overtrædelser af navnlig erklæringsbekendtgørelsen - en bøde på 50.000 kr.

Kendelse af 4. marts 2013 i sag 107/2011

Erhvervsstyrelsen klagede over revisor R. R havde afgivet revisionspåtegninger på årsrapporterne for 2010 for A ApS, B ApS og C ApS. R anførte, at årsrapporterne var aflagt under forudsætning af fortsat drift, men at R - på grund af uafsluttede forhandlinger om kreditfaciliteterne - havde taget forbehold for, at årsrapporterne var aflagt under forudsætning af fortsat drift. Nævnet udtalte, at konsekvensen af et forbehold for, at en årsrapport var aflagt under forudsætning af fortsat drift, var, at årsrapporten i stedet burde have været aflagt efter andre regnskabsprincipper, eksempelvis realisationskriterier, end de regnskabsprincipper, der sædvanligvis anvendtes af virksomheder i fortsat drift. Forbeholdet måtte anses for gennemgribende - og dermed væsentligt - og nævnet fandt, når selskabets aktiver og forpligtelser ville kunne påvirkes afgørende ved regnskabsaflæggelse efter andre regnskabsprincipper end de anvendte, at indklagede - som offentlighedens tillidsrepræsentant - burde have afgivet en afkræftende konklusion. Indklagede havde herved overtrådt reglerne om god revisionsskik. For overtrædelse af revisorlovens § 16, stk. 1, jf. erklæringsbekendtgørelsens § 5, pålagdes indklagede i medfør af revisorlovens § 44, stk. 1, en bøde på 50.000 kr.

Kendelse af 26. februar 2013 i sag 114/2011

Revisortilsynet havde indbragt både revisionsvirksomheden og revisor personligt for utilstrækkelig anvendelse af kvalitetsstyringssystemet og mangler ved det udførte erklæringsarbejde. Da revisionsvirksomheden ophørte under sagens behandling i nævnet, frafaldt tilsynet klagen over virksomheden, men opretholdt klagen over revisor personligt. Revisornævnet fandt det godtgjort, at der savnedes dokumentation for, at revisors erklæringsarbejde levede op til gældende krav med hensyn til dokumentation af arbejdet, og at der i en kontrolleret enkeltsag ikke forelå dokumentation for revi-

sionshandlinger vedrørende varelageret, der udgjorde en væsentlig regnskabspost. Med bemærkning, at der var udført erklæringsarbejde uden at grundlaget herfor var dokumenteret i overensstemmelse med god revisorskik, pålagdes revisor en bøde på 50.000 kr.

Kendelse af 26. marts 2013 i sag 88/2011

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Klagen angik, at revisor ikke havde udført tilstrækkeligt og dokumenteret arbejde vedrørende going concern ved revisionen af en årsrapport for et selskab, hvor der ca. 8 måneder efter erklæringstidspunktet blev indgivet konkursbegæring over selskabet. Nævnet lagde til grund, at det af indklagedes arbejds papirer vedrørende planlægningen af revisionen fremgik, at der var en forøget risiko for going concern. Revisor havde – ubestridt – ikke udarbejdet særskilt dokumentation for overvejelserne om fortsat drift. Bøden blev fastsat til 10.000 kr.

Kendelse af 24. april 2013 i sag 119/2011

Revisor anset med en bøde på 10.000 kr. for at have undladt at tage forbehold for, at en årsrapport var fejlbehæftet i relation til regnskabsposten igangværende arbejder for fremmed regning.

Kendelse af 14. maj 2013 i sag 93/2011

Revisortilsynet havde indbragt både revisionsvirksomheden og revisor personligt for utilstrækkelig anvendelse af kvalitetsstyringssystemet og mangler ved det udførte erklæringsarbejde. Da revisionsvirksomheden ophørte under sagens behandling i nævnet, frafaldt tilsynet klagen over virksomheden, men opretholdt klagen over revisor personligt. Tilsynet havde klaget over erklæringsfejl i 4 erklæringsopgaver. Nævnet fandt det godtgjort, at revisor havde forsømt at afgive supplerende oplysninger om ulovlige anpartshaverlån i revisionspåtegningen på to selskabers årsrapporter, at han havde afgivet en revisionspåtegning på årsrapporten for et selskab, som var en kopi af revisionspåtegningen for året før uden at have taget stilling til de forhold, der vedrørte den aktuelle årsrapport, at han i et tilfælde havde afgivet en erklæring, der ikke overholdt erklæringsbekendtgørelsen, idet den var en sammenblanding af hhv. en assistance-, review- og revisionserklæring, og at hans erklæringsarbejde i øvrigt ikke levede op til gældende krav med hensyn til dokumentation af arbejdet. Revisor var tidligere ved nævnets kendelse af 17. november 2009 pålagt en bøde på 150.000 kr. for afgivelse af vurderingsberetninger og åbningsbalancer ved stiftelsen af flere selskaber uden at have udført nødvendige revisionshandlinger til understøttelse af sine konklusioner og erklæringer, ligesom han ved nævnets kendelse af 5. november 2010 var fundet skyldig i at have afgivet erklæringer, der ikke var affattet i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen. Der blev ikke udmålt nogen tillægsstraf for denne forseelse, der havde fundet sted forud for den tidligere afgørelse. For de overtrædelser, som revisor nu blev fundet skyldig i, og som havde fundet sted forud for kendelsen af 5. november 2010, blev han pålagt en tillægsbøde på 100.000 kr. Nævnet tilføjede herved kendelsen af 17. november 2009 gentagelsesvirkning.

Kendelse af 14. maj 2013 i sag 122/2011

Revisor havde afgivet revisionserklæring på årsrapporten for et ApS. Årsrapporten indeholdt oplysninger om negativt resultat og kapitaltab, hvilket kunne rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, og virksomhedens ledelse havde ikke i årsrapporten redegjort for, hvordan årsregnskabet kunne aflægges under forudsætning af going concern. Under disse omstændigheder skulle revisor have taget forbehold for manglende omtale af usikkerhed for going concern, jf. erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 3. Nævnet fandt videre, at den revisionsdokumentation, som revisor havde indhentet i form af mundtlige drøftelser med ledelsen om periodebalancen, ikke udgjorde tilstrækkelig dokumentation for at kunne afgive blank revisionspåtegning på årsrapporten for ApS'et. Endelig fandt nævnet, at revisor havde undladt i sine arbejdsrapporter at dokumentere sin stillingtagen til behovet for nedskrivning af materielle anlægsaktiver og goodwill. Revisor blev for de anførte forhold pålagt en bøde på 25.000 kr.

Kendelse af 14. maj 2013 i sag 120/2011

Revisortilsynet havde klaget over revisor R. R havde afgivet revisionserklæring på årsrapporten for et ApS. Det fremgik af revisors arbejdsrapporter, at næsten hele ApS' underskud for det pågældende år stammede fra engangsudgifter, og revisor havde efter drøftelser med ledelsen udarbejdet et budget, der viste, at det ville kunne "løbe rundt" det følgende år. Revisornævnet fandt det ikke godtgjort, at revisor burde have taget et forbehold for going concern og frifandt revisor. Nævnet fandt det endvidere ikke godtgjort, at revisor burde have konstateret, at årsrapporten for ApS'et indeholdt et ulovligt anpartshaverlån, og revisor frifandtes derfor for ikke at have givet supplerende oplysninger om dette. Endelig frifandt nævnet revisor for ikke havde indsamlet tilstrækkelig dokumentation for at kunne afgive en revisionspåtegning under forudsætning af fortsat drift. Revisor havde yderligere afgivet en revisionserklæring på årsrapporten for en forening. Efter indholdet af kvalitetskontrollantens erklæring og arbejdsrapporter fandt nævnet det godtgjort, at revisors dokumentation i forbindelse med revision af foreningens årsrapport var utilstrækkelig, idet det ikke var muligt at vurdere revisionsplanlægningen og grundlaget for de udførte handlinger eller deres tilstrækkelighed i forhold til planlagt arbejde. Nævnet pålagde revisor, som tidligere var pålagt en sanktion i nævnet, en bøde på 10.000 kr. for det sidstnævnte forhold.

Kendelse af 28. juni 2013 i sag 36/2011

SØK havde klaget over, at en revisor havde afgivet blanke revisionspåtegninger på årsrapporterne for nogle selskaber samt på et børsprospekt for det ene selskab uden at have udført arbejdshandlinger og herunder indhentet revisionsbevis vedrørende henholdsvis væsentlige efterfølgende begivenheder og going concern, værdiansættelsen af flere regnskabsposter, herunder going concern vedrørende pantebrevsgæld, samt fremadrettede finansielle oplysninger (børsprospektet). Revisor blev i det væsentlige fundet skyldig i den rejste klage og blev pålagt en bøde på 200.000 kr. Nævnet udtalte herved, at nævnet ved bødefastsættelsen havde lagt vægt på, at "indklagede i flere tilfælde har afgivet erklæringer, herunder en erklæring i forbindelse med et børsprospekt, uden at have udført revisionshandlinger. Indklagede har herved afsløret en fundamental uvidenhed om, hvad det in-

debærer at være offentlighedens tillidsrepræsentant og/eller en fuldstændig ligegyldighed heroverfor”.

Kendelse af 28. juni 2013 i sag 55/2012

Revisortilsynet klagede over, at revisor ikke havde levet op til kravene for planlægning, udførelse og dokumentation ved revisionen af årsrapporten for 2009 for et ApS. Den virksomhed, som påtegningen vedrørte, gik konkurs tre måneder efter påtegningen. Revisor gjorde gældende, at der ikke på tidspunktet for påtegningen var indikationer på going concern problemer, og at den senere indtrufne konkurs ikke burde komme revisor til skade. Nævnet tiltrådte, at der ikke forelå tilstrækkelig dokumentation vedrørende igangværende arbejde og forudsætning for fortsat drift. Revisor pålagdes derfor en bøde på 10.000 kr. Revisor frifandtes for klagen over mangelfuld planlægning.

Kendelse af 28. juni 2013 i sag 62/2012

Revisortilsynet havde klaget over, at revisor ikke havde taget forbehold for manglende oplysninger om regnskabspraksis for årsregnskabs væsentligste poster i sin revisionserklæring på årsrapporten for et A/S. Revisor havde erkendt, at den anvendte regnskabspraksis for så vidt angik afskrivningsperiode for en ejendom ikke i tilstrækkelig grad var beskrevet i årsrapporten for selskabet, ligesom principperne for værdiansættelsen af værdipapirerne heller ikke var omtalt i årsrapporten. Da værdipapirerne og ejendommen udgjorde de væsentligste poster i årsregnskabet, burde revisor efter nævnets opfattelse have taget forbehold for de manglende oplysninger om regnskabspraksis. Ved desuagtet at have meddelt årsrapporten en blank revisionspåtegning havde revisor overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 1 og 2, og derved tilsidesat de pligter, der påhvilede ham som revisor. Nævnet tildelte revisor en advarsel herfor.

Kendelse af 11. juli 2013 i sag 34/2012

Revisor blev anset med en bøde på 50.000 kr. ved i det væsentlige at have undladt i revisionspåtegningen på årsrapporten for et selskab at tage forbehold for manglende oplysninger om virksomhedens økonomiske forhold og de iværksatte forhandlinger med virksomhedens finansielle kreditorer på erklæringstidspunktet. Nævnet bemærkede, at den manglende aftale med de finansielle kreditorer om koncernens gældsforpligtelser måtte indebære en betydelig usikkerhed vedrørende forudsætningen for at aflægge regnskabet som going concern, og at oplysningen således var så væsentlig, at den skulle være fremgået af ledelsesberetningen.

Kendelse af 18. oktober 2013 i sag 26/2010

Revisortilsynet klagede over revisorerne A, B og C. Klagerne over A og B vedrørte, at nogle erklæringer for i alt fem forskellige selskaber var dateret før dato på de dertil hørende arbejds papirer, at revisionspåtegninger var afgivet før ledelsen i de relevante selskaber havde godkendt årsrapporten, samt i et tilfælde, at der ikke var afgivet supplerende oplysning om et ulovligt anpartshaverlån. A og B gjorde under sagen for nævnet gældende, at nogle af erklæringerne ikke var afgivet af dem, og at unøjagtigheder i andre tilfælde skyldtes fejl i kvalitetsstyringssystemet. Nævnet bemærkede, at A

og B under høringen i revisortilsynet havde udtalt sig detaljeret om de erklæringer, som de senere gjorde gældende, at de ikke havde underskrevet. Nævnet lagde herefter til grund, at erklæringerne var underskrevet af A og B. Nævnet fandt dog, at det ikke var bevist, at der faktisk forelå et ulovligt anpartshaverlån, hvorfor der skete frifindelse i dette forhold. A og B pålagdes bøder på henholdsvis 10.000 kr. og 15.000 kr. Klagen over C vedrørte, at denne havde afgivet erklæringer gennem revisionsfirmaet R, uden at være knyttet til denne virksomhed. Da C var ansat i R, var det ikke hans ansvar at sørge for, at der skete korrekt registrering i Revireg, da han ikke var en del af ledelsen. C blev derfor frifundet.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 14/2012

Revisortilsynet havde klaget over revisor under henvisning til, at der i en revisions sag vedrørende et A/S ikke forelå tilstrækkeligt revisionsbevis for værdien af en ejendom, og at der ikke var taget forbehold for en række overtrædelser af årsregnskabsloven. Det fremgik ikke af revisors arbejds-papirer, at der var foretaget revisions handlinger, der dokumenterede ejendommens værdi. Endvidere indeholdt årsrapporten for A/S'et ikke de oplysninger om tilgodehavender hos medlemmer af ledelsen, som kræves efter årsregnskabslovens § 73, og revisor burde derfor have taget forbehold i sin påtegning. Revisor havde herefter overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 2. Endelig var der ikke i årsrapporten for A/S'et sket afskrivning på den ejendom, selskabet ejede, som foreskrevet i årsregnskabslovens § 43, og revisor burde derfor have taget forbehold herfor. Revisor havde herved overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 7. Da overtrædelserne havde fundet sted forud for 2 tidligere fældende nævnskendelser, blev straffen fastsat som en tillægsstraf, jf. princippet i straffelovens § 89, til en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 28/2013

Revisor blev anset med en bøde på 10.000 kr. for at have undladt i revisionspåtegningen på årsrapporten for et selskab at tage forbehold for fejlagtig værdiansættelse af kapitalandelene i et datterselskab.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 63/2012

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol og havde klaget over, at revisor ikke havde indsamlet tilstrækkelig dokumentation for at kunne afgive revisionspåtegninger på årsrapporterne for to selskaber under forudsætning af fortsat drift. Nævnet lagde til grund, at der for begge selskabers vedkommende på erklæringstidspunktet forelå forhold, der kunne rejse betydelig tvivl om selskabernes evne til at fortsætte driften. Det fandtes godtgjort, at revisors arbejds-papirer i begge sager ikke indeholdt tilstrækkelig revisionsdokumentation for stillingtagen til going concern forudsætningen. Revisor blev pålagt en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 31. oktober 2013 i sag 88/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Klagen angik dels utilstrækkelig dokumentation for going concern ved revisionen af en årsrapport for et selskab, dels at revisor ikke havde taget forbehold i påtegningen for manglende oplysninger om going con-

cern og for, at det i ledelsesberetningen ikke var anført, at beskrivelsen af usikkerhed om going concern var utilstrækkelig. Nævnet fandt det godtgjort, at der savnedes dokumentation for, at revisor havde opnået et tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for revisionspåtegningen på selskabets årsrapport for så vidt angik going concern. Revisor blev frifundet for klagepunktet vedrørende manglende forbehold i påtegningen. Overtrædelsen havde fundet sted forud for en tidligere afgørelse fra nævnet, hvor revisor var fundet skyldig i ikke at have foretaget fornøden dokumentation i sine arbejdsrapporter, og hvor straffen var bortfaldet. Revisor blev i medfør af princippet i straffelovens § 89 anset med en tillægsbøde på 10.000 kr.

Kendelse af 13. november 2013 i sag 30/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Revisor blev fundet skyldig i at have undladt i revisionspåtegningen på årsrapporten for et selskab at have taget forbehold for dels manglende afskrivninger på bygninger og manglende angivelse af brugstid, dels manglende beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for afledte finansielle instrumenter i form af rente- og valutaswaps, dels manglende oplysninger om pant i ejendomme, ligesom det blev lagt til grund, at revisionsdokumentationen ikke indeholdt tilstrækkelig revisionsbevis for værdiansættelsen af grunde og bygninger. Revisor blev endvidere fundet skyldig i at have afgivet en revisionspåtegning på årsrapporten for et andet selskab med forbehold for regnskabsgrundlaget og begrænsninger i revisionen, hvor revisor enten burde have afgivet en afkræftende konklusion eller have undladt at afgive erklæring, samt i ikke at have afgivet supplerende oplysninger vedrørende manglende indberetning af moms. Overtrædelsen havde fundet sted forud for en tidligere afgørelse fra nævnet, hvor revisor var anset med en bøde på 15.000 kr. for at have undladt i en revisionspåtegning at afgive supplerende oplysning om et ulovligt anpartshaverlån. Revisor blev i medfør af princippet i straffelovens § 89 pålagt en tillægsbøde på 35.000 kr.

Kendelse af 18. november 2013 i sag 48/2013

Revisortilsynet indklagede revisor for manglende dokumentation for tilstrækkeligt revisionsbevis vedrørende revision af varelaget for et ApS, for ikke at have sikret sig tilstrækkelig revisionsbevis til at underbygge forudsætningen om fortsat drift (going concern), samt for ikke i påtegningen at have taget forbehold for manglende redegørelse for anvendt regnskabspraksis vedrørende varelageret. Nævnet fandt, at indklagede havde tilsidesat god revisorskik, jf. særligt revisorlovens § 16, stk. 1, § 23 samt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, i overensstemmelse med tilsynets klage og pålagde indklagede en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 26. november 2013 i sag 112/2011

Et konkursbo havde klaget over to revisorer, som blev fundet skyldige i at have undladt at tage forbehold for fejlagtig indregning af varebeholdninger som goodwill. Revisorerne blev herfor pålagt en bøde på hver 25.000 kr.

Kendelse af 26. november 2013 i sag 78/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Klagen angik revisors erklæringsarbejde vedrørende årsrapport-

ten for et selskab, der blev taget under konkursbehandling mindre end 8 måneder efter datoen for revisors revisionspåtegning. Revisornævnet fandt det godtgjort, at revisor ikke i tilstrækkeligt omfang havde dokumenteret revisionshandlinger vedrørende going concern forudsætningen, og at der manglede dokumentation for revision af værdiansættelsen af et tilgodehavende hos selskabsdeltager og ledelse samt et debitortilgodehavende. Endvidere blev revisor fundet skyldig i - i strid med erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 - at have undladt at give supplerende oplysninger i revisionspåtegningen om, at selskabet i regnskabsåret ikke havde indeholdt skat af værdien af fri bil, hvorved ledelsen kunne ifalde ansvar. Revisor blev herfor pålagt en bøde på 25.000 kr.

Kendelse af 26. november 2013 i sag 92/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Revisor blev fundet skyldig i overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen ved at have undladt i revisionspåtegningen på årsrapporten for et selskab at tage forbehold for overtrædelse af årsregnskabslovens § 37 og § 53 vedrørende manglende indregning af tab på finansielle instrumenter og manglende beskrivelse i afsnittet "anvendt regnskabspraksis" af indregning og måling af finansielle instrumenter. Overtrædelsen havde fundet sted forud for en tidligere afgørelse fra nævnet, hvor revisor var anset med en bøde på 30.000 kr. for ikke i revisorerklæringen på et regnskab at have afgivet supplerende oplysning om manglende indberetning og betaling af moms og for ikke at have taget forbehold for going concern. Efter princippet i straffelovens § 89 udmålttes ingen tillægsstraf.

Kendelse af 9. december 2013 i sag 100/2013

Revisortilsynet indbragte efter en kvalitetskontrol revisor for Revisornævnet. Klagen angik, at revisor ikke i revisionspåtegningen for et A/S havde taget forbehold for manglende egenkapitalopgørelse samt manglende beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for investeringsejendomme af væsentlig betydning, og at der ikke var taget forbehold for forkert indregning af ejendommene, idet ejendommene ikke kunne behandles efter årsregnskabslovens § 38, fordi selskabets hovedaktivitet ikke bestod af investeringsejendommene. Nævnet frifandt for så vidt angår klagen over manglende egenkapitalopgørelse. Nævnet udtalte i den forbindelse, at der i regnskabet var 4 noter, hvori der var en redegørelse herfor, og der ikke er krav om, at opgørelsen skal foretages samlet under et eller f.eks. i én note. Nævnet fandt i øvrigt revisor skyldig, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, jf. erklæringsbekendtgørelsens § 6, i overensstemmelse med tilsynets klage og pålagde revisor en bøde på 15.000 kr.

Kendelse af 9. december 2013 i sag nr. 55/2013

Revisortilsynet indbragte efter en kvalitetskontrol i 2011 revisor og klagede over mangelfuld planlægning, udførelse og konklusioner i 4 af de 8 gennemgåede sager, at revisors revisionspåtegning i et årsregnskab ikke levede op til erklæringsbekendtgørelsens regler vedrørende afgivelse af forbehold, placering af forbehold og udformning af konklusion samt at der på 3 gennemgåede sager var afgivet assistanceerklæringer med konklusion, som ikke levede op til erklæringsbekendtgørelsens krav til en erklæring med sik-

kerhed. Nævnet fandt, at revisor havde tilsidesat god revisorskik, jf. revisorlovens § 16, stk. 1, og 3, i overensstemmelse med klagen. Revisor var af nævnet i 2008 og 2012 pålagt bøder på 15.000 kr. for lignende forhold. Revisor blev i medfør af princippet i straffelovens § 89 - idet forholdene var begået forud for kendelsen fra 2012 - pålagt en tillæggsbøde på 35.000 kr.

Kendelse af 12. december 2013 i sag 40/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Nævnet fandt det godtgjort, at indklagede i sin reviewerklæring på en årsrapport for et I/S burde have taget forbehold for manglende overholdelse af årsregnskabslovens krav. Der var tale om, at årsrapporten ikke indeholdt en redegørelse for anvendt regnskabspraksis, uagtet der i indehavernes erklæring var henvist til "den valgte regnskabspraksis". Nævnet bemærkede, at redegørelse for anvendt regnskabspraksis, der efter § 18 i årsregnskabsloven er et minimumskrav, er væsentlig for en regnskabsbruger. For den skete overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen pålagdes revisor en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 33/2012

Revisortilsynet klagede over, at revisor havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsen ved ikke i sin revisionspåtegning at have taget forbehold for forkert periodisering af indtægter for et A/S. Revisornævnet fandt, at varer, som A/S'et opbevarede i et eksternt frysehus, indtil afsendelse kunne ske, ikke kunne anses for leveret pr. 31. december efter de med køberne af varerne aftalte leveringsvilkår. Efter den for A/S anvendte regnskabspraksis for året burde salgstransaktionerne ikke være indregnet i resultatopgørelsen, hvorfor indklagede burde have taget forbehold, da han afgav påtegning på årsrapporten for A/S'et. Revisor havde herved overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 3, jf. stk. 1. Tilsynet havde videre klaget over, at revisor havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsen ved ikke at have afgivet en supplerende oplysning om et ulovligt aktionærlån i sin revisionspåtegning for årsrapporten for A/S'et. For så vidt angik den ulovlige mellemregning mellem selskabets direktør og A/S'et, fandt nævnet det ikke godtgjort, at revisor kendte til den. Nævnet fandt endvidere ikke, at der forelå omstændigheder, som kunne begrunde, at revisor ved sin stikprøvevise kontrol i forbindelse med sin revision af årsrapporten burde have konstateret de private posteringer på mellemregningskontoen. Revisor frifandtes derfor i dette forhold. Revisor pålagdes for det første forhold en bøde på 40.000 kr.

Kendelse af 18. december 2013 i sag 31/2013

Revisortilsynet indbragte efter en kvalitetskontrol revisor for Revisornævnet. Revisornævnet fandt det på grundlag af kvalitetskontrollantens erklæring og arbejds papirer, der ikke var imødegået af revisor, godtgjort, at revisors arbejde i to ud af de seks kontrollerede revisionsopgaver var utilstrækkeligt og mangelfuldt, idet der ikke forelå dokumentation for revisors stillingtagen til risici og væsentlighedsniveau. Nævnet fandt det endvidere godtgjort, at der var sket opskrivning af anlægsaktiverne med 260.000 kr. i årsrapporten for et ApS, og at regnskabet ikke indeholdt en redegørelse for anvendt regnskabspraksis for opskrivning af anlægsaktiver eller redegørelse

for en ændring af anvendt regnskabspraksis. Ved at have undladt at tage forbehold for manglende beskrivelse af anvendt regnskabspraksis vedrørende opskrivning af anlægsaktiver samt forkert anvendelse af regnskabspraksis, havde revisor overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, nr. 2. Endelig fandt nævnet det godtgjort, at der i 4 sager om revision manglede egenkapitalnote i årsrapporten. Ved at have undladt at tage forbehold herfor, havde revisor tilsidesat erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr.1 og § 6, stk. 2, nr. 2. For de anførte overtrædelser blev revisor pålagt en bøde på 40.000 kr.

Kendelse af 18. december 2013 i sag 66/2013

Revisortilsynet indbragte efter en kvalitetskontrol revisor for Revisornævnet. Efter indholdet af kvalitetskontrollantens erklæring og arbejdspapirer samt revisors erkendelse i sit svar til tilsynet fandt nævnet det godtgjort, at revisor havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, ved ikke at have afgivet en supplerende oplysning om et ulovligt anpartshaverlån i sin revisionspåtegning på årsrapporten for et ApS. Nævnet fandt det ligeledes godtgjort, at revisors arbejde og omfanget heraf på væsentlige og risikofyldte poster var utilstrækkeligt og kun delvist dokumenteret, ligesom dokumentationen for revisors going concern-overvejelser var mangelfuld. For tilsidesættelse af de pligter, der påhviler revisor, blev revisor pålagt en bøde på 30.000 kr.

Kendelse af 18. december 2013 i sag 33/2013

Revisortilsynet klagede over en revisor, som havde afgivet en revisionspåtegning med forbehold på årsrapporten for et ApS, uden at konklusionen var modificeret i forhold til det afgivne forbehold. Nævnet bemærkede, at det var vigtigt, at en regnskabsbruger ikke er i tvivl om, hvorvidt en erklæring indeholder et forbehold, der påvirker revisors konklusion, og den af revisor erkendte fejl kunne derfor ikke betragtes som en formel fejl. Revisor blev pålagt en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 18. december 2013 i sag 43/2013

Revisortilsynet havde klaget over, at revisor havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsen ved ikke at have afgivet en supplerende oplysning om et ulovligt anpartshaverlån og ved ikke at have taget forbehold for manglende noteoplysning om pantsætninger og sikkerhedsstillelser i sin revisionspåtegning for et ApS. Begge forhold var erkendt af revisor. Revisornævnet fandt, at revisor ved ikke at have taget forbehold for manglende note vedrørende pantsætninger havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 2. Det kunne ikke føre til andet resultat, at baggrunden herfor skyldes en forglemmelse i forbindelse med revisors assistance med regnskabsopsætningen. For så vidt angik den manglende supplerende oplysning om, at der havde været et ulovligt anpartshaverlån i årets løb, fandt nævnet, at revisor havde overtrådt erklæringsbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Det kunne ikke føre til en anden vurdering, at lånet var blevet udlignet allerede den 1. januar. Revisor blev tildelt en advarsel for forholdene.

Kendelser af 18. december 2013 i sag 44/2013 og 45/2013

Revisortilsynet havde klaget over 2 revisorer under henvisning til, at der ved revisionen af årsrapporten for et ApS ikke i tilstrækkeligt omfang var revisionsmæssig dokumentation, som begrundede den afgivne revisionspåtegning. Revisornævnet fandt det på grundlag af kvalitetskontrollantens erklæring og arbejds papirer godtgjort, at revisorerne handlinger efter RS 501 til konstatering af varelagerets tilstedeværelse og værdiansættelse ikke var tilstrækkeligt dokumenteret. Revisornævnet fandt det endvidere godtgjort, at der ikke forelå dokumentation for ekstern bekræftelse for selskabets bankmellemværender. Nævnet måtte således konstatere, at revisors arbejde vedrørende revision af ApS' mellemværende med selskabets pengeinstitut havde været utilstrækkeligt dokumenteret. Revisorerne havde ved den utilstrækkelige dokumentation tilsidesat de krav, som fulgte af RS 230, og de fandtes således i det hele skyldige i den rejste klage. Begge revisorer blev pålagt en bøde på 10.000 kr.

Kendelse af 19. december 2013 i sag 42/2013

Revisortilsynet indbragte efter en kvalitetskontrol revisor for Revisornævnet. Klagen angik, at der i revisionspåtegningen på årsrapporten for 2009 for et ApS ikke var taget forbehold for overtrædelse af årsregnskabsloven. Selskabet havde i marts 2010 modtaget en kapitalforhøjelse og et koncernbidrag, som selskabets ledelse valgte at indregne i selskabets årsrapport for 2009. Revisor anførte, at der allerede ved udgangen af 2009 var enighed om kapitaltilførslen, at den blev gennemført i foråret 2010, og at han på den baggrund var enig med ledelsen i, at årsregnskabslovens normale indregningsprincip kunne fraviges for at give regnskabsbrugeren et retvisende billede. Revisor valgte derfor alene at give en supplerende oplysning i revisionspåtegningen. Nævnet udtalte, at årsregnskabslovens periodiseringsprincip ikke kunne fraviges, og at efterlevelse af årsregnskabslovens § 13, stk. 1, nr. 6, altid er en forudsætning for, at årsregnskabet giver regnskabsbrugeren et retvisende billede. Revisor havde således tilsidesat god revisorskik og blev pålagt en bøde på 25.000 kr.

Se også kendelse af 23. oktober 2013 i sag 2/2012, som er refereret under afsnit 6.3.1.

6.4.4.1 Erklæringsafgivelse på helt utilstrækkeligt grundlag

Kendelse af 13. maj 2013 i sag 59/2012

Se ovenfor under 6.3.1.

Kendelse af 28. maj 2013 i sag 22/2012

Revisornævnet fandt det godtgjort, at revisor i et tilfælde til brug for stiftelsen af et selskab havde afgivet vurderingsberetning uden at have foretaget nogen form for revisionshandling, idet stifteren af selskabet aldrig havde ejet de effekter, der var apportindskudt, og dermed havde medvirket til oprettelse af selskabet på et reelt ikke eksisterende grundlag. Revisor blev pålagt en bøde på 50.000 kr. Nævnet anførte i den forbindelse, at der ved fastsættelsen af bødens størrelse var henset til, at erklæringen var afgivet blandt andet til brug for en offentlig myndighed, som lagde erklæringen til grund ved registreringen af selskabet, der senere blev tvangsopløst, samt

at de aktiver, der blev oplyst indskudt som apportindskud, udgjorde det eneste økonomiske grundlag for stiftelsen af selskabet.

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 21/2012

I forbindelse med stiftelse af et A/S blev aktiekapitalen tilvejebragt ved indskud af en trykkemaskine. Revisor foretog vurdering af maskinen og afgav vurderingsberetning, hvoraf fremgik, at vurderingen omfattede undersøgelse af aktivets værdi og beskaffenhed, herunder om stifter havde rådighed over aktivet på tidspunktet for indskuddet. Revisors vurderingsberetning byggede alene på en faktura og et print fra stifters netbank, der fremstod som en pengeoverførsel fra stifter til sælger i henhold til fakturaen. Fakturaen viste sig at være falsk. Da revisor ikke havde foretaget fysisk besigtigelse eller i øvrigt sikret sig, at der forelå uvildig fremkommet dokumentation for aktivets tilstedeværelse, værdiansættelse og ejendomsret, fandt Revisornævnet revisor skyldig i klagen. Under hensyn til, at revisor havde medvirket til stiftelse af et selskab på et reelt ikke-eksisterende kapitalgrundlag, blev bøden udmålt til 50.000 kr.

6.4.4.2 Aktionærlån

(Der henvises til beretningen for 2011, side 73–75, og 2012, side 25)

Kendelse af 12. december 2013 i sag 41/2013

Revisortilsynet havde indbragt revisor personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol. Revisor blev fundet skyldig i overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen ved at have undladt i revisionspåtegningen på årsrapporten for to selskaber at afgive supplerende oplysning om et ulovligt kapitalejerlån. Indklagede blev pålagt en bøde på 25.000 kr.

6.4.5 Kvalitetsmangler ved andre dele af revisors bistand

Kendelse af 31. oktober 2013 i sag 75/2012

En tandlæge klagede over en revisor, der havde afgivet erklæringer om review uden forbehold på klagers årsrapporter for regnskabsårene 2008, 2009 og 2010. I 2011 blev man opmærksom på, at bogholderen og bogholderens ægtefælle havde trukket større beløb ud af virksomheden med urette og uden klagers vidende. Revisor havde forud haft et interview med bogholderens ægtefælle. Indklagede havde endvidere bistået med lønanvisning for tandlægevirksomheden. Klagen angik dels, at revisor ikke havde opdaget uregelmæssighederne, dels at revisor havde rådgivet – eller undladt rådgivning – om eksempelvis afhændelse af fast ejendom ved opløsning af ægteskab, rådgivning vedrørende afskedigelse af ansatte og bistand med lønanvisning. Nævnet realitetsbehandlede alene klagen for så vidt angik spørgsmålet, om revisor skulle have opdaget det påståede underslæb begået af bogholderen i forbindelse med erklæringsafgivelsen for det relevante regnskabsår, og hvorvidt revisor burde have opdaget uregelmæssigheder i tilknytning til bistand med lønanvisning, samt klagepunkterne for så vidt angik den reviewerklæring, som var vedlagt sagen, og som revisor havde afgivet på årsrapporten 2010. Nævnet fandt det ikke godtgjort, at revisor i

forbindelse med sit review havde handlet i strid med god revisorskik, og revisor blev frifundet.

Kendelse af 15. november 2013 i sag 32/2013

Revisor anset med en bøde på 10.000 kr. for utilstrækkelig dokumentation for revision af going concern i forbindelse med afgivelse af revisionspåtegning på årsrapporten for et ApS.

Kendelse af 15. november 2013 i sag 66/2012

Revisor blev frifundet for at have tilsidesat sin tavshedspligt, idet det ikke fandtes godtgjort, at revisor havde videregivet oplysninger om regnskaberne for to selskaber i en koncern, før koncernledelsen havde godkendt regnskaberne.

6.4.6 Adfærdsmangler

Kendelse af 13. maj 2013 i sag 57/2011

Revisor blev frifundet for en klage over for sent til Erhvervsstyrelsen at have sendt/afgivet årsrapport for et selskab, som af denne grund blev tvangsopløst.

6.5 Revisortilsynet

(Der henvises endvidere til beretningen for 2011, side 83–109 og 2012, side 26-34)

6.5.1 Kompetence

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.1.1 Afgrænsning i forhold til Erhvervsstyrelsen

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.1.3 Udøvelsen af Revisortilsynets påtalebeføjelse

Nedenstående afgørelse illustrerer, at nævnet lægger afgørende vægt på, at resultatet af en kvalitetskontrol forelægges den kontrollerede revisor, og at der ikke efterfølgende kan rettes op på manglende iagttagelse af dette ved den høring, der foretages af Revisortilsynet før indbringelse for nævnet og ej heller ved processen i nævnet.

Kendelse af 28. juni 2013 i sag 104/2011

Revisortilsynet havde indbragt såvel revisionsvirksomheden som to revisorer personligt i forbindelse med en kvalitetskontrol og havde klaget over, at revisionsvirksomheden ikke havde sikret sig, at kvalitetsstyringssystemet anvendtes i fornødent omfang, og at det af revisorerne udførte erklæringsarbejde var utilstrækkeligt og kun delvist dokumenteret. Over for den ene af revisorerne havde Revisortilsynet tillige klaget over, at der i en sag ikke var afgivet en supplerende oplysning i revisionspåtegningen om et ulovligt anpartshaverlån. Nævnet lagde til grund, at den ene revisor havde været

sygemeldt og derfor ikke til stede under kvalitetskontrollen, og at hverken han eller den anden revisor fik forelagt resultatet af kvalitetskontrollen og erklæringen herom til udtalelse, inden kontrollanten afgav erklæringen om kvalitetskontrollen til Revisortilsynet. Nævnet udtalte herefter:

"Det fremgår af de af Revisortilsynet udstedte Retningslinjer for gennemførelse af kvalitetskontrol og rapportering herom, revideret udgave juni 2010, afsnit 7.9, "Rapportering til den kontrollerede virksomhed", at kvalitetskontrollanten ved afslutningen af kvalitetskontrollen "snarest" skal udarbejde sin erklæring og eventuel rapport, jf. bekendtgørelsens § 21. Kvalitetskontrollanten skal rapportere til den kontrollerede revisionsvirksomhed om resultatet af kvalitetskontrollen. Med henblik på at undgå, at eventuelle uenigheder om faktuelle forhold i forbindelse med den gennemførte kvalitetskontrol giver anledning til misforståelser, skal kontrollanten – forinden fremsendelse af den endelige erklæring og eventuelle rapport – forelægge erklæringen for den kontrollerede virksomhed og specielt give denne lejlighed til at kommentere forhold, der har givet anledning til forbehold eller supplerende oplysninger.

Nævnet finder, at det forhold, at de indklagede - i strid med disse Retningslinjer - ikke forinden erklæringens fremsendelse til Revisortilsynet har haft lejlighed til at udtale sig om resultatet af kvalitetskontrollen og erklæringens indhold indebærer, at den gennemførte kvalitetskontrol er behæftet med en så væsentlig forvaltningsretlig mangel, at den ikke kan danne grundlag for gennemførelsen af en disciplinærstraffesag med et fældende udfald mod selskabet og revisorerne.

Den efterfølgende høringsproces i Revisortilsynet og under sagens behandling i Revisornævnet kan her overfor ikke føre til andet resultat".

Revisionsvirksomheden og revisorerne blev herefter frifundet.

6.5.2 Standardbøden ved virksomhedsansvar for mangler ved kvalitetsstyringssystem

(Der henvises til beretningen for 2011, side 97-99, og 2012, side 28 -31)

Også i 2013 har der været et betydeligt antal sager, der vedrører utilstrækkelig anvendelse af eller utilfredsstillende standard af kvalitetsstyringssystemer.

6.5.2.1 Når et kvalitetsstyringssystem slet ikke er anskaffet

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.2.2 Når et kvalitetsstyringssystem er anskaffet (og eventuelt installeret), men ikke taget i brug

Kendelse af 13. september 2013 i sag 30/2012, 32/2012 og 35/2012

Nævnet fandt det godtgjort, at revisionsvirksomheden ikke havde etableret, implementeret og anvendt et kvalitetsstyringssystem, og virksomheden blev pålagt en bøde på 100.000 kr. Nævnet fandt det endvidere godtgjort, at revisor ikke havde udarbejdet dokumentation for vurdering af uafhængighed,

ikke havde udarbejdet den fornødne dokumentation for det udførte arbejde, ikke havde udarbejdet revisionsprotokollater, ikke i revisionspåtegningen havde oplyst om et ulovligt lån til selskabets ledelse under supplerede oplysninger, samt ikke havde taget forbehold for overtrædelsen af årsregnskabslovens bestemmelser i forbindelse hermed.

Nævnet fandt, at overtrædelserne vedrørende den manglende dokumentation for vurdering af uafhængighed, manglende revisionsdokumentation samt manglende udarbejdelse af revisionsprotokollater var en følge af det manglende kvalitetsstyringssystem, hvorfor staffen herfor for revisor personligt bortfaldt. I forhold til de manglende supplerende oplysninger og det manglende forbehold i revisionspåtegningen fandt nævnet, at revisor personligt skulle pålægges en bøde.

De omhandlede klagepunkter blev behandlet sammen med yderligere en klagesag mod revisor, hvori han blev fundet skyldig i ikke at have haft grundlag for at afgive sin erklæring, idet der var et ulovligt anpartshaverlån m.v.

Den samlede bøde til revisor personligt blev fastsat til 75.000 kr. i sagerne.

6.5.2.3 Når et kvalitetsstyringssystem er anskaffet, installeret og taget i brug, men systemet lever efter sit indhold ikke op til gældende krav

Kendelse af 23. oktober 2013 i sag 79/2012

Revisortilsynet havde indbragt både revisionsvirksomheden og revisor personligt for Revisornævnet. Revisornævnet fandt det godtgjort, at revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringssystem på tidspunktet for kontrollen ikke indeholdt tilstrækkelige procedurer for uafhængighed, planlægning samt udførelse og dokumentation af erklæringsopgaver. Virksomheden havde således ikke etableret og implementeret et tilstrækkeligt kvalitetsstyringssystem og blev pålagt en bøde på 100.000 kr. For så vidt angår revisor fandt nævnet det bevist, at udførelsen af erklæringsopgaverne i de 6 kontrollerede enkeltsager var mangelfuld, idet der i samtlige sager manglede dokumentation for uafhængighed, ligesom dokumentationen for planlægning, udførelse samt afsluttende konklusioner var utilstrækkelig. Da forholdet imidlertid var sanktioneret over for revisionsvirksomheden, lod nævnet den forskyldte straf bortfalde over for revisor personligt.

6.5.2.4 Når et kvalitetsstyringssystem, der er tilfredsstillende efter sit indhold, både er anskaffet, installeret og taget i brug, men anvendelsen (efterlevelsen) af systemet er i væsentlig grad utilstrækkelig

Kendelse af 29. maj 2013 i sagerne 13/2012 og 15/2012

Revisortilsynet klagede i forbindelse med en kvalitetskontrol over såvel revisionsvirksomheden som revisor personligt. Sagen drejede sig for virksomhedens vedkommende om utilstrækkelig anvendelse af kvalitetsstyringssystemet, mens klagen over revisor personligt angik, at det udførte arbejde på enkeltsager var utilstrækkeligt og kun delvist dokumenteret, og at der

var afgivet en erklæring, som ikke var i overensstemmelse med erklæringsbekendtgørelsen. Nævnet fandt, at den mangelfulde planlægning og den manglende vurdering af risikofyldte områder måtte anses som udslag af, at revisionsvirksomheden ikke havde overholdt sin pligt til at anvende kvalitetsstyringssystemet i fornødent omfang og fandt virksomheden skyldig. Herfor ifaldt virksomheden en bøde på 100.000 kr. Vedrørende revisor personligt fandt nævnet, at det udførte arbejde på enkeltsager var utilstrækkeligt og kun delvist dokumenteret, og at revisor ikke havde overholdt erklæringsbekendtgørelsen. Nævnet lod straffen over for revisor for dokumentationsmanglerne bortfalde, da disse var sanktioneret over for revisionsvirksomheden, mens nævnet pålagde revisor en bøde på 10.000 kr. for overtrædelsen af erklæringsbekendtgørelsen.

Kendelse af 18. november 2013 i sagerne 68/2012, 69/2012, 70/2012 og 71/2012

Revisortilsynet klagede i forbindelse med en kvalitetskontrol over en revisionsvirksomhed og tre revisorer, der var tilknyttet virksomheden. Nævnet fandt det godtgjort, at kvalitetsstyringssystemet ikke havde været anvendt i fornødent omfang, idet der i 7 af de gennemgåede 14 enkeltsager forelå mangelfuld planlægning, udførelse eller dokumentation, og revisionsvirksomheden blev pålagt en bøde på 100.000 kr. i overensstemmelse med fast nævnspraksis. Da klagen over revisorerne i væsentligt omfang vedrørte samme forhold, fandt nævnet, at straffen herfor skulle bortfalde henset til den bøde, der var pålagt revisionsvirksomheden. Én af revisorerne blev for et særskilt tilfælde af overtrædelse af erklæringsbekendtgørelsen pålagt en bøde på 20.000 kr.

6.5.3 Anvendelsesområdet for strafbortfald

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.4 Flere tilfælde til samtidig påkendelse og gentagelsesvirkning

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.5 Virksomhedsansvarets ophør

(Der henvises til årsberetningen for 2011, side 106)

Ingen sager i beretningsåret.

6.5.6 Kontrollanten indklages

(Der henvises til årsberetningen for 2011, side 106)

Ingen sager i beretningsåret.

6.6 Visse spørgsmål om strafskyld og strafudmåling

(Der henvises til beretningen for 2011, side 109 – 119, og 2012, side 34 -35)

6.6.1 Bagatelgrænse

Ingen sager i beretningsåret.

6.6.2 Gentagelsesvirkning

Kendelse af 9. december 2013 i sag 69/2013

Revisortilsynet havde i forbindelse med en kvalitetskontrol indbragt revisor, der også var indehaver, og som på kendelsestidspunktet havde deponeret sin beskikkelse. Revisionsvirksomheden var ophørt. Den indklagede revisor fandtes at have tilsidesat god revisorskik blandt andet ved i et tilfælde ikke at have dokumenteret sin vurdering vedrørende going concern, ved i et tilfælde at have undladt at afgive en afkræftende konklusion, ved i to tilfælde ikke at have taget forbehold for den regnskabsmæssige behandling af ejendomme og finansielle forpligtelser og ved ikke at have afgivet supplerende oplysning om ulovlig uddeling fra fond. Samtlige erklæringer lå forud for to fældende kendelser, dels kendelse af 7. februar 2011, hvor indklagede var idømt en bøde på 125.000 kr. for blandt andet overtrædelse af uafhængighedsbestemmelserne samt ved ikke at have givet supplerende oplysning om et anpartshaverlån, dels kendelse af 23. oktober 2013, hvor indklagede var idømt en tillægsbøde på 175.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsbestemmelserne vedrørende over 30 erklæringer.

Indklagede blev ikke idømt nogen tillægsbøde, idet bødemaksimum var nået ved de første to sager, jf. princippet i straffelovens § 89. Nævnet udtalte, at der var tale om grove overtrædelser af god revisorskik.

6.6.3 Frakendelse

Ingen sager i beretningsåret.

6.6.4 Andre forhold af betydning for strafudmålingen

Kendelse af 31. oktober 2013 i sag 53/2013

Revisortilsynet havde alene indbragt revisor, der også var indehaveren af en enkeltmandsvirksomhed, og havde rejst 2 klagepunkter, dels at de kontrollerede enkeltsager manglede dokumentation for uafhængighedsvurdering, dels at der i de 3 gennemgåede revisionsager ikke forelå revisionsdokumentation. Revisionsvirksomheden var blevet afmeldt i Revireg, hvorfor virksomheden ikke var indbragt for Nævnet. Nævnet udtalte, at nævnet normalt i de tilfælde, hvor det alene er de formelle dokumentationskrav, der ikke er overholdt, mens der ikke er påvist substantielle mangler ved det udførte erklæringsarbejde, og hvor overtrædelsen dermed må anses som udslag af det manglende eller utilstrækkelige kvalitetsstyringssystem, ville lade disciplinærstraffen bortfalde over for revisionsvirksomhedens indehaver personligt, når overtrædelsen samtidig selvstændigt sanktioneres over for revisionsvirksomheden. I det foreliggende tilfælde pålagdes virksomheden ikke sanktioner, og der var derfor ikke grundlag for strafbortfald for klagepunkterne. Bøden fastsattes under hensyn til den indklagedes alder på 77

år og under hensyn til, at såvel virksomhed som indklagede nu var afmeldt i Revreg, til 50.000,00 kr.

6.7 Visse sagsbehandlingsspørgsmål

(Der henvises til beretningen for 2011, side 119-123)

6.8 Fuldbyrkelse

(Der henvises til beretningen for 2011, side 124)

6.9 Domstolsprøvelse af Revisornævnets afgørelser

I årsberetningen for 2012 s. 34 er omtalt sagerne 1 og 49/2011, kendelser af 11. juni 2012. Disse kendelser blev af den indklagede revisor, der ved kendelsen var pålagt en bøde på 200.000 kr., indbragt for domstolene. Byretten stadfæstede efter beretningsperiodens udløb kendelsen ved en dom afsagt den 29. april 2014. Dommen er indbragt for landsretten.

Sagen 37/2009, kendelse af 29. juni 2011, der er omtalt i årsberetningen for 2011 s. 52 og 2012 s. 36, verserer fortsat ved landsretten. Sagen forventes afgjort omkring årsskiftet.

Kendelserne 61/2010 og 61/2012, der vedrører samme indklagede og er afsagt den 11. juli 2013, blev af indklagede indbragt for domstolene.

Ved dom af 10. oktober 2014 hjemviste Københavns Byret kendelserne til fornyet behandling i Revisornævnet.

Revisornævnet har accepteret denne afgørelse.